

GRUZE WOLF

... vindt het goede spoor

door WIM BROOS

I. Kleine Wolf wil een nieuwe naam.

Kleine Wolf heeft een hekel aan zijn naam, vooral aan dat minderwaardige „kleine”. Maar wat kan hij er aan doen? Al is hij dan een raschte zoon van Grote Arend, het machtige opperhoofd van de Zwartvoet-Indianen, hij is toch nog veel te jong om nu al een echte mannen-naam te krijgen. Dan moet hij éérs een grote heldendaad verrichten, zoals al die andere mannen van zijn stam, die trotse namen dragen als Berenschrik, Rode Pijl, Hert van de Bergen of Wilde Buffel — allemaal namen, die verband houden met hun grote daden. En dan niet te vergeten: Grote Arend, zijn vader! Heeft die niet in zijn jonge jaren een geweldige



koningsarend in het ontoegankelijke Rotsgebergte gevangen? Het dier had al vaker wat klein vee weggeroofd, maar toen het eens met 't kleine zusje van „Beverflug” in zijn sterke klauwen omhoogwakte, was de maat vol.

Moederziel alleen was de jonge Indian, slechts gewapend met zijn lasso, de bergen ingetrokken en na een uiterst gevaarlijke tocht naar de hoogste top had hij de geduchte kunnen strik-

ken. Toen mocht hij zich met de zo begeerde veren sieren en kreeg de jeugdige Beverflug natuurlijk de naam Grote Arend — een naam die later beroemd en gevreesd zou worden onder de rondzwervende Indianenstammen. Maar bij de Zwartvoeten werd Grote Arend geëerd om zijn wijsheid en dapperheid!

Ha, wat schitteren de ogen van Kleine Wolf, als dit verhaal van zijn vader en zoveel andere dappere daden 's avonds rond het knetterend kampvuur verteld worden! Als de jachtavonturen van Grote Arend en zijn mannen van mond tot mond gaan! Dan is hij trots op zijn grote sterke vader, tot wie iedereen met ontzag opziet. En wat verlangt hij er naar om óók eens de kans te krijgen, een heldendaad te verrichten! Dan zal hij eindelijk die verwenste naam, die zijn vriendjes hem gegeven hebben, kwijt raken.....

De jongens noemen hem zo, omdat hij sluipen kan als een wolf en..... omdat hij maar zo'n klein kereltje is. Nou, tegen dat „Wolf” heeft hij geen bezwaar, maar dat minachtende „kleine”.... Bah! Hij kan er toch ook niks aan doen, dat-ie niet zo hard groeit als de andere jongens van zijn leeftijd? Eten doet 'ie toch genoeg. Als.... een wolf!

En daarom doet Kleine Wolf zijn uiterste best om zo gauw mogelijk een andere naam te „verdienen”. Maar 't is moeilijk voor zo'n kleine tengere jongen om een moedige grote-mannendaad te doen en wat hij ook probeert — het is en blijft voorlopig nog „Kleine Wolf”.

Als de mannen op de buffeljacht gaan, is hij altijd haantje-de-voorste op Ponoka, zijn jonge sterke pony. Dan draaft hij dapper mee naast de grote roodschemel van zijn vader en meer dan eens heeft zijn pijl een sterke

stier in 't hart getroffen. Dan knikt Grote Arend goedkeurend en zegt, dat zijn zoon nog eens een machtig jager zal worden.

En natuurlijk is hij ook van de partij, als de tijd voor de paardenjacht is aangebroken. Ha! dat is een heerlijk, spannend spel: het vangen van de wilde paarden, die in troepen over de onmetelijke prairies van Noord-Amerika zwerven. Eén keer zelfs heeft hij



met een haarscherpe lassoworp een vurige zwarte hengst tot capitulatie gedwongen — maar dat alles is toch nog niet voldoende om hem een nieuwe naam te geven! Dan moet er toch nog heel wat anders gebeuren!

Als er niet op buffels of paarden wordt gejaagd, gaan Kleine Wolf en zijn makkers vaak op eigen houtje op jacht. Dicht in de buurt van 't kamp natuurlijk, maar dikwijls brengen zij heel wat klein wild mee naar de wigwams en meestal is die buit dan te danken aan de dapperheid en de speurzinn van Kleine Wolf.

En als zij niet gaan jagen of vissen, doen zij hun eigen wilde spelen en trekken zij op hun manier „op 't oorlogspad“. Dan verdelen de jongens van de stam zich in twee groepen, kiezen elk een opperhoofd en kan de strijd van besluipen en overrompelen beginnen. En haast altijd is 't de door Kleine Wolf aangevoerde troep, die als overwinnaar naar het kamp terugkeert!

Ja, dat is een heerlijke tijd van vrij en onbezorgd leven. Altijd buiten, bij hitte of ijzige kou, worden de jongens gehard en gestaald, om later bestand te zijn tegen het barre bestaan in de prairie-wildernis. Het enige, waar zij

de neus voor optrekken, zijn de bijeenkomsten, die soms in de wigwam van de Medicijn-man worden gehouden. Daar probeert de oude wijze Zwartvoet, de knapste van de hele stam, zijn jeugdige toehoorders nog wat anders te leren dan jagen en schieten. Maar pff — 't mocht wat! 't Kan de jongens immers niets schelen, of zij lezen of schrijven kunnen? Helemaal niet nodig, dat zij al die poespas óók leren, is het eenparig oordeel. En wat hij vertelt over de Grote Geest, die heerst over allen en dé zon tot zijn vurig oog heeft, over de sterren en hun geheimen — nou ja, 't is allemaal wel aardig, maar 't interesseert die wilde knapen weinig. Alleen de meisjes luisteren dan aandachtig. Maar die horen de verhalen bij 't kampvuur dan ook nooit, als de mannen het over dezelfde dingen hebben en 't veel mooier kunnen vertellen dan die droge Medicijn-man! Vrouwen en meisjes zijn immers maar minderwaardige wezens, die goed genoeg zijn om allerlei onbenullige karweitjes te doen, maar zeker niet thuis horen op de mannenbijeenkomsten, waar wél de jongens mogen komen! Zó leren zij het al vroeg van de ouderen om van uit de hoogte op de meisjes neer te zien en hen te beschouwen als schepsels van de tweede rang. Nee, ook daarom zijn de — gelukkig schaarse! — uren bij de Medicijn-man voor de jongens de grootste straf en veel resultaat heeft zijn onderwijs dan ook niet! Duizendmaal liever gaan zij oefenen in paardrijden en lassowerpen, in 't boogschieten en sluipen. In die dingen moet een jonge Indiaan volleerd zijn, anders wordt hij nooit écht man. Man — dat wil zeggen: een daad te hebben gedaan, een naam te hebben veroverd.

Sterker dan één van zijn vriendjes hunkert Kleine Wolf naar dat ogenblik. Want zó blijft hij z'n leven lang dat gehate „kleine“ in zijn naam dragen. Dat móet veranderen. En liefst zó gauw mogelijk!

Sterrenoog, zijn grootste rivaal, is hem al voorbij gestreefd. Die heeft onlangs zijn mannennaam „Stille Sluiper“ gekregen, toen hij in z'n eentje,

na dagenlange gevaarlijke verkenningen, als eerste een nederzetting van de Bleekgezichten in de buurt had signaleerd.

Dat was een belangrijke ontdekking, die heel wat opschudding in het kamp der Zwartvoeten te weeg bracht! Want van andere stammen weten zij wel, hoe gevaarlijk die vreemde, blanke mannen zijn. Verjagen zij met hun wonderlijke wapens, die wel vijf maal verder dragen dan hun pijlen, niet overal de Indianen van hun jachtvelden? En doet niet het verhaal de ronde, dat zij door het vreselijke vuurwater, dat zij jenever noemen, eens een hele stam hebben bedweld en daarna uitgemoord?

Nu wordt de Medicijn-man een nog gewichtiger figuur dan hij al was! Want hij is de enige Zwartvoet, die met de Bleekgezichten in nauwe aanraking is geweest. Hij kent hun gewoonten en gebruiken, heeft hun fantastische wapens gezien en hun verfoeide vuurwater geproefd. Hij weet ook, waarom die vreemdelingen steeds verder naar deze verlaten streken doordringen: om goud te zoeken en om jacht te maken op de dieren, die zij met hun vreemde pijlen, waaruit een bliksemstraal schiet, vanuit de verte neerleggen. 't Is hun vooral om de huiden te doen en daarom heten zij pelsjagers.

Dit is in ieder geval zeker: de Roodhuiden hebben van de Bleekgezichten niet veel goeds te verwachten en al zitten zij nu nog op vele dagreizen van hier, het gevaar bedreigt toch ook hun vreedzame Zwartvoetstam. Deze jachtvelden, die hun voorvaderen met veel strijd en moeite op andere stammen veroverd en bewaard hebben, behoren aan hen en niet aan de vreemde indringers!

Kleine Wolf hoort al die verhalen aan, zwijgend, zoals het een jongen van zijn leeftijd past. Alleen de jongemannen, die een naam hebben, mogen zich in de gesprekken der ouden mengen! Maar in stilte hoopt hij, dat de mannen tegen de Bleekgezichten op 't oorlogspad zullen gaan. Misschien mag hij dan ook wel in de achterhoede mee en wie weet, krijgt

hij dan geen kans om één of andere heldendaad te doen en zich daardoor een naam te veroveren!

Ja, kleine Wolf kreeg zijn kans, maar al was het avontuur er niet minder om — toch heel anders dan hij gedacht had.....

II. Verdwaald op de prairie.

Als in de late nazomer het welige buffelgras op de prairiën een vaalbruine tint krijgt, als de bomen kaal gaan worden en de duisternis vroeger invalt, nadert tevens ook onmiskenbaar de winter. Maar nu is het de beste tijd om nog een keer op jacht te gaan, weten Kleine Wolf en zijn vrienden — en daarom besluiten zij er weer eens op uit te gaan. Zo gauw de winter met sneeuw en ijs gaat heersen, hebben zij weinig kans meer op een behoorlijke jachtbuit!

En op een vroege morgen trekken zij weg op hun kleine taate paardjes. De jachtmessen zijn scherp geslepen, de pijlkokers goed gevuld en de proviandzakken extra voorzien. Want 't is best mogelijk, dat zij 'n paar dagen wegblijven.

Maar veel geluk hebben zij die eerste dag niet. Wáár zij ook speuren, geen behoorlijk stuk wild laat zich zien en 't spreekt dus vanzelf, dat zij niet naar het kamp terug gaan. Morgen nog maar eens proberen of 't beter wil lukken! Dus slaan zij tegen de avond als volleeerde Indianen ergens een bivak op, slapen in hun dekens gerold op de harde grond en trekken de volgende dag weer volmoed verder.

Nee, ook vandaag zit 't hun tegen. Twee kleine bevers en een jong hert is alles, wat zij 's middags bemachtigd hebben. 'n Pover resultaat, vindt Kleine Wolf en hij is er tegen om met zó weinig de terugtocht te aanvaarden. Wat zullen hun vaders wel zeggen van zulke slechte jagers? Nee hoor, hij is er voor om nóg een nacht weg te blijven. Er is proviand genoeg en desnoods schieten zij wat klein wild er bij.

(Wordt vervolgd).

GRUZE WOLF

--- vindt het goede spoor

DOOR WIM BROOS

Maar de anderen vinden 't hoog tijd om de wigwams weer op te zoeken — 't is toch niks gedaan met deze jachtpartij. Als zij flink doorrijden, kunnen zij over 'n paar uur het moeras bereikt hebben en nog juist vóór 't donker in het kamp terug zijn.

Zo beslist de overgrote meerderheid en Kleine Wolf moet er zich noodgedwongen wel bij neerleggen. Hopla — daar gaan zij dan in een stevige galop in de richting, waar zij de wigwams weten. Maar mokkend rijdt Kleine Wolf achteraan op zijn ongezadelde Ponoka, nog steeds scherp speurend naar een behoorlijke jachtbuit. Mokkend vooral, omdat zijn woord zo weinig invloed meer heeft en de jongens veel eerder doen wat Sterrenoog — nee, die heet nu Stille Shuiper — beslist. Die galoppeert nu aan 't hoofd van het troepje jonge jagers, als aanvoerder, ver voor hem uit en hij moet er maar achter sukken. Wacht maar, als hij óók eens... Plotseling, wat is dat? Wat ziet hij daar in de verte? Is die zwarte vlek op het heuveltje niet het grote donkere lichaam van een beer? Nee, toch niet. Ja, vast, kijk maar: hij beweegt! 't Kan niet missen, dat móet een zwarte beer zijn!

Kleine Wolf kan nauwelijks een juichkreet onderdrukken en houdt met een ruk de teugels in. Wat nu? De anderen waarschuwen? Nee, niks zeggen, flitst het door 'm heen. Dit is zijn kans om náám te maken. Alléén zal hij zijn geluk beproeven — en dus laat hij de anderen, die blijkbaar niets gemerkt hebben, stilletjes verder draven en wacht hij tot zij uit het gezicht verdwenen zijn. Hij kan alleen de weg naar 't kamp ook wel terugvinden!

Dan stuurt hij Ponoka naar rechts, de heuvels in. Ja, ja, het monster zit er nog! Nou goed zijn maatregelen nemen en vooral zorgen om on-

der de wind te blijven, want beren hebben een scherpe neus. Ha, wat 'n avontuur! Zijn bloed begint sneller te stromen, zijn hart feller te kloppen, nu hij zijn jagerstalenten kan ontplooiën. Bang? Natuurlijk niet. Een echte Indiaan is nooit bang, zelfs niet voor een zwarte beer, die hij gaat besluipen!

Maar Ponoka is het wél. 't Lijkt net, of de pony het gevaar voelt: steeds langzamer klimt het dier naar boven en blijft eindelijk stokstijf staan. En wát Kleine Wolf ook probeert, Ponoka voelt er niets voor om zo dicht in de buurt van de gevreesde zwarte beer, vanouds zijn aartsvijand, te komen.

Dat is een tegenvaller! Maar hij moet snel besluiten, anders is 't te laat. Zonder gerucht te maken, tracht hij Ponoka tot verder gaan te bewegen — maar 't baat niet. „Dan maar te voet!” sist de Indiaan, grijpt zijn pijl en boog, trekt zijn jachtmes uit de schede en klimt onversaagd naar boven. Aha! daar ginds staat zijn buit: een grote, ruige zwarte beer! Maar het monster is op zijn hoede en merkt direct dat er gevaar dreigt.



Een vervaarlijk gebrom en . . . wèg is-ie, de bossen in!

Dat heeft Kleine Wolf wel verwacht, maar geen nood! Hij weet precies, hoe hij een beer benaderen moet — daarvoor heeft hij te goed geluisterd naar de jachtavonturen, die 's wintersavonds bij het kampvuur door ervaren jagers worden verteld! Onhoorbaar sluipt hij als een slang door 't struikgewas, kruipt als een speurhond over de grond en volgt iedere voetprens van de beer. De zware voetindrukken, die hij overal vindt, zeggen hem wel dat 't een geweldige knaap moet zijn, maar dat schrikt hem niet af. Integendeel, het maakt zijn verlangen nog groter om de strijd aan te binden! Nu is het juist de moeite waard, want een jong en onervaren beertje te schieten, is geen kunst. Dat kan iedereen, maar zo'n volwassen en gevaarlijk exemplaar als deze moet zijn, is wat anders!

Bij die opwindende achtervolging vergeet Kleine Wolf alles en iedereen. Slechts één doel staat hem voor ogen: straks terug te gaan naar het kamp en alsof het de gewoonste zaak van de wereld is, te kunnen zeggen: „Daar en daar heb ik even 'n volwassen zwarte beer geschoten. Ga 'm maar halen!” Wat zal Grote Arend dan trots zijn op z'n zoop!

Maar Bruintje Beer is ook niet van gisteren en 't valt de jonge jager toch niet mee om hem goed onder schot te krijgen. Telkens denkt hij: nu heb ik 'm! — maar nèt als hij z'n boog spant, verdwijnt zijn prooi weer dieper de bossen in. En dat gaat zo de hele middag door — totdat Kleine Wolf plots met schrik bemerkt, dat de zon al aardig gaat zakken. Maar nóg geeft hij de moed niet op en pas als 't finaal donker geworden is, staakt hij de achtervolging. Jammer, driedubbel jammer! Er zit echter niets anders op, dan hier ergens te overnachten en . . . hé, da's waar ook: Ponoka! Waar is zijn trouwe pony gebleven? Door de spanning van deze urenlange sluiptocht heeft hij zijn paard totaal vergeten en . . . 't is nu te donker geworden om het dier te

gaan zoeken. Dat is een lelijk geval, maar mogelijk weet Ponoka, met zijn scherpe instinct, het kamp ook wel alleen terug te vinden en anders moet hij morgen maar eens gaan zoeken.

't Ergste is, dat Ponoka ook de proviandzak draagt en . . . Kleine Wolf heeft knap honger! Niks aan te doen — en kwiek maakt hij een kampvuurtje om de dieren af te schrikken, zoekt in de buurt wat bessen en rapen om in ieder geval wát te hebben en dommelt met een hongergeige maag onrustig in. 't Is niet zijn eerste nacht in de wildernis en bang is hij niet, maar toch . . . toch zou Kleine Wolf nu liever bij zijn makkers zijn. Nóg liever thuis in de veilige wigwam!

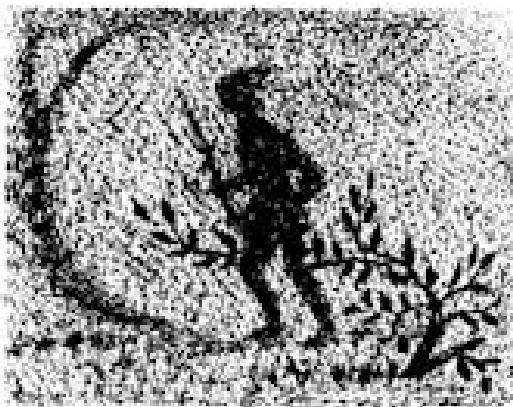
Nauwelijks is het 's morgens licht, of hij gaat weer op pad, met de stille hoop om de beer in zijn slaap te verrassen. En waarlijk, na een lange geduldige sluiptocht hoort hij vlak bij het bekende gebrom. Dát is 'm — en voor de zoveelste keer spant Kleine Wolf zijn boog. Dáár komt-ie te voorschijn — en meteen drukt hij af. Rang! Ráák natuurlijk, zijn pijl heeft nog nooit gemist. Maar met een geweldige sprong staat het monster plots vlak vóór 'm en bliksemsnel trekt Kleine Wolf zijn jachtmes. 't Flitst door hem heen: nu of nooit. Mis ik, dan ben ik verloren, onherroepelijk . . . Dan stoot hij toe, krachtig en snel, terwijl hij de hete adem van de gewonde woedende beer al in zijn gezicht voelt. 'n Ondeelbaar ogenblik is het stil, dan ineens een vreselijk gehuil, een plof — en ruggeleings stort het zwarte ondiep tegen de grond, precies in 't hart geraakt. En juichend gilt Kleine Wolf zijn overwinningskreet uit. Nu terug naar 't kamp om te vertellen van deze man-nendaad!

Maar tja — dat is gemakkelijker gedacht, dan gedaan. Want eerst gisteren en toen vandaag weer, is hij precies de andere richting uitgegaan. Dat heeft hij gisteravond wel uit de stand van de sterren afgelezen. En dan Ponoka, waar moet hij die zoeken? Peinzend blijft Kleine Wolf op een hoge heuveltop de omtrek overschou-

wen en laat zijn bekende roep over de prairie schallen. Maar geen gehinnik antwoordt hem. Alles blijft stil, onwezenlijk stil zelfs. 't Kan trouwens ook niet, dat het paard hem hoort, daarvoor is hij al te ver afgedwaald. Er zit dus niets anders op, dan het spoor opnieuw te volgen en zo Ponoka terug te vinden. Nu is hij voorlopig nog niet thuis!

Niet verslagen en nog steeds trots op zijn overwinning gaat Kleine Wolf dus weer op pad. Jammer, dat de zon zich vanmorgen zo lang schuil houdt en hij zo'n honger heeft. Maar alla! klagen doet geen enkele echte Indiaan. Hij snoert zijn riem maar wat steviger aan en volgt een poosje het spoor terug. Gek toch, dat de zon vanmorgen maar niet doorkomt! 't Is net, of het „grote opg” achter een dik nevelgordijn verborgen zit. Hu! wat blijft het koud en wat rammelt zijn maag!

Maar dan.... dan gebeurt plotse-ling het erge. Want binnen weinige minuten kan hij geen vijf meter ver meer zien. Heel de wijde prairie is in een dikke, natte mist gehuld en



Kleine Wolf weet maar al te goed wat dit betekent, zo aan 't eind van de nazomer: de gevreesde sneeuwstorm is op komst.

Dus nu al! Iedereen had gedacht, dat de winter nog even op zich zou laten wachten, maar dit is het onmiskenbare voorteken van zijn spoedige komst. En hoe!

Snel, snel! Hij moet de sneeuwstorm voor anders.... Anders komt hij voorlopig niet meer thuis.

Misschien wel nooit meer....

Urenlang holt Kleine Wolf over de eindeloze vlakten en door de dichte bossen — maar 't baat hem niet. De mist wordt steeds dichter en al gauw is hij het spoor hopeloos kwijt. Dan maar op goed geluk verder, steeds dezelfde kant uit, misschien, misschien... Nee, 't is allemaal vergeefs.

Ponoka is nergens te vinden: er komt geen antwoord, geen gehinnik op zijn herhaalde roepen. 't Blijft angstig stil in deze kleine wereld, waarin alle geluid versmoord wordt door de zware wolkenluiers. Alles is even klam en nat en 't is of de bomen met de traag-tikkende druppels stil staan te schreien van verdriet en narigheid. Schreien.... nee, al staat Kleine Wolf het huilen nader dan het lachen, hij klemt de tanden op elkaar en rent onverdroten verder. Maar de mist beneemt hem alle uitzicht en al spoedig weet hij het: hij is de richting kwijt geraakt, hij is verdwaald. **Verdwaald op de prairie....** Iets ergers kon hem niet overkomen....

III. In handen van de Bleekgezichten.

Kleine Wolf heeft nog maar één hoop: dat de mist zal optrekken en hij aan de stand van de zon, of van de sterren vanavond, opnieuw de juiste richting zal kunnen bepalen. Maar hij weet dat de kans uiterst klein is, want altijd is die mist de voorbode van de eerste sneeuwstormen. En mistroostig loopt hij, langzaam en doelloos verder, hier en daar wat wortels uit de grond trekkend, om in ieder geval zijn rammelende maag wat te vullen. Een stukje wild schieten om dat op te peuzelen, is met deze zeldzaam dikke mist ook al onmogelijk..... (Wordt vervolgd).

De antwoorden van de 5 raadsels zijn:

1. In de winter. Dan hebben de mensen de handen in de zakken.
2. Steen — één.
3. Schoorsteenmantel.
4. Die waren er nog niet.
5. De mensen, die nu nog leven.

GRUZE WOLF

... vindt het goede spoor

DOOR WIM BROOS

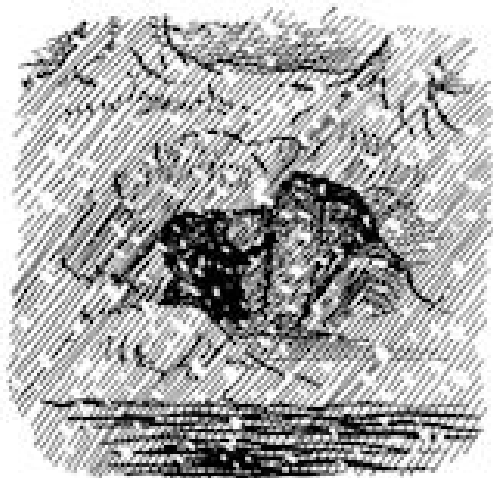
KORTE INHOUD VAN HET VOORGAANDE:

Kleine Wolf, de zoon van het Indianen opperhoofd Grote Arend, wil door een heldendaad een mooie naam verdienen. Op een jachtpartij met zijn vrienden, achtervolgd hij een grote beer, die hij doodt. Door de mist verdwaald hij op de prairie.

Plotseling merkt hij, dat het landschap verandert. 't Wordt hier vlakker en... ja, 't is zo: dáár is de grote rivier. Ha, nu weet hij in ieder geval zo ongeveer waar hij zich bevindt. 't Is alleen de vraag: op welke hoogte zit hij hier? Ergens Westwaarts moet nu het kamp zijn, heel, heel ver weg. En stroomafwaarts ligt de nederzetting van de Bleekgezichten, weet hij. Hoe ver? Doet er niet toe, dáár moet hij in geen geval heen.

't Liefste zou Kleine Wolf nu meteen maar in Westelijke richting willen trekken, maar hij doet het niet. Nog niet. Hij is doodop van het sjouwen en draven de hele dag en moet eerst wat rusten. 't Heeft met deze mist trouwens weinig zin, want nooit zal hij de juiste koers kunnen houden. Als 't nu vannacht maar helder wil worden en 't nog niet gaat sneeuwen.

Omdat de kans op het laatste echter 't grootst is, zoekt hij al bijtijds een veilige schuilplaats voor de nacht:



een beschut plekje onder een afhankelijk rotsblok. Nu maar afwachten...

En zijn vrees wordt helaas bewaarheid. Want nog vóórdát 't helemaal donker is, begint 't al zoetjes te sneeuwen. 't Wordt erger en erger, de wind wakkert aan en jaagt de nevels uiteen — en dan duurt het niet lang meer, of er giert een hevige sneeuwstorm over de prairie. Heel de nacht houdt het noodweer aan en van slapen komt voor Kleine Wolf niet veel.

Rillend van kou en honger en ellende ligt hij op de harde stenen te luisteren naar het geweld van de elementen. Soms stuift er wat opgejaagde sneeuw zijn schuilplaats in en dan kruipt hij nog dieper weg. Ja, nu is hij bang, al wil hij dat diep in zijn hart toch niet erkennen. Want een Indianen mag niet bang zijn. Voor niets en voor niemand.

Maar 't is niet alleen de angst voor dit noodweer, die hem wakkerhoudt. Nee, ook de zorg om de toekomst. Want wat moet hij nu doen, morgen, als 't licht is? Terug naar huis is immers onmogelijk? 't Is niet het ergste, dat de prairie vrijwel onbegaanbaar zal zijn door de hoge sneeuw. Daar zal hij zich desnoods nog wel doorheen kunnen worstelen. Maar... hij moet het grote moeras doortrekken, waarachter de Zwartvoeten hun winterkamp hebben opgeslagen. En er is maar één smal paadje door het verraderlijke water, dat nu natuurlijk nóóit terug te vinden is in de sneeuw, die alles met een egaal wit kleed heeft toegedekt. 't Bestáát niet, dat hij er doorheen komt, dat weet Kleine Wolf even zeker als dat hij honger heeft, een knagende schrijnende honger....

Maar wat dán? Hier blijven betekent onherroepelijk de dood. De dood van honger en van kou. Er blijft

maar één mogelijkheid over om zijn leven te redden: stroomafwaarts de rivier te volgen en de blanke nederzetting proberen te bereiken.

Terwijl daarbuiten de sneeuwstorm onverminderd voortwoedt, ligt Kleine Wolf dit alles in de duisternis te overdenken; maar hij kan moeilijk tot een besluit komen. Want 't valt hem hard om hulp te gaan zoeken bij de gehate Bleekgezichten. En toch..... Wil hij zijn leven redden, dan zal er weinig anders opzitten.

Eindelijk staat zijn besluit vast; hij zal er heen gaan. Misschien kan hij de zaak daar meteen wat verkennen en heeft hij over 'n poosje, als hij weer naar de wigwams terug gaat, waardevolle gegevens voor vader en zijn andere stamgenoten. Dat laatste geeft eigenlijk de doorslag, want anders zou hij misschien nog liever trots en vrijwillig de dood verkozen hebben boven een leven dat aan de Bleekgezichten te danken is....

Dan dommelt de onfortuinlijke jager weg in een onrustige slaap en is 's morgens bij 't eerste grauwen van de nieuwe dag al weer buiten. Ha, 't



is droog, de storm is wat geluwd, maar... er ligt een pak sneeuw, waar

hij soms bijna tot z'n knieën in wegzakt!

Toch is er geen tijd te verliezen, want wie weet hoe lang hij nog lopen moet, voordat hij het blanke kamp bereikt heeft. Zijn eerste werk is nu om van takken 'n paar sneeuwschoenen te maken. Zo, dan kan hij zich al schuivend, wat sneller voortbewegen. Het lukt hem zelfs om een vogel te schieten, die hij op een houtvuurtje roostert en dan gaat Kleine Wolf weer op pad, nog maar half verzadigd.

't Is een zware en moeilijke tocht door de dik-opgepakte sneeuw en als het weer avond wordt, heeft hij nog niets gemerkt dat ook maar in de verte op de nabijheid van mensen kan duiden. Wel ontdekt hij de sporen van een wolf en de zwarte voetprenten van een logge beer, maar alle jachtlust is verdwenen. Wat verwenst hij nu zijn eigenwijsheid om alléén achter die zwarte beer aan te gaan eergisteren! Nu zitten ze thuis natuurlijk in angst over zijn uitblijven en hij... hij moet zijn redding bij de Bleekgezichten gaan zoeken! Maar zal hij ze ooit bereiken?...

Weer slaat hij een primitief bivak op voor de nacht en verschiet de volgende dag zijn laatste pijlen om wat wild te bemachtigen. Dan begint de eindeloze mars weer op de lompe, onhandige sneeuwschoenen. Als hij nu maar gauw de nederzetting bereikt, anders... anders weet hij, dat hem een martelende, langzame hongerdood wacht. Want alle eetbare planten zijn verborgen onder het witte sneeuwdek, het wild is hier schaars en met zijn jachtmes alleen valt er niet veel buit te behalen in deze witte, woeste verlatenheid van de rivier. Maar als de duisternis weer vroeg invalt, heeft hij nog geen enkel levend wezen gezien..

Kon hij zich nu nog maar wat oriënteren, doch ook dat is uitgesloten. De zon houdt zich al dagen schuil achter een grijze wolkendeken en 's nachts knipoogt geen enkele ster hem vertrouwelijk toe. Komt er dan

nooit een einde aan deze vreselijke tocht? Zal hij ooit zijn doel bereiken?

Als Kleine Wolf de andere ochtend weer met moeite op weg gaat, weet hij, dat 't niet lang meer kan duren. Zijn voeten zijn stukgelopen, zijn maag is totaal leeg en de kou maakt hem stijf als een plank. Hij kan bijna niet verder, maar hij wil 't nog één keer proberen. Maar komt hij er ook vandaag niet, dan is hij verloren. Reddeloos verloren. Dan zal hij ergens neervallen, om niet weer op te staan.

Tot overmaat van ramp begint het opnieuw te sneeuwen en Kleine Wolf is nu de wanhoop nabij. Dit moet het eind wel zijn, een roemloos eind voor een jonge, zelfbewuste Indiaan....

Nóg sleept hij zich voort, maar 't gaat voetje voor voetje. Zal hij hier maar niet gaan zitten en zich laten toedekken door de zachte sneeuw? Ja... ja... hè, zo is 't goed, dit rusten. Nu niet meer oprijzen, niet meer verder gaan. Zo maar stilletjes blijven zitten en langzaam wegsoezen. Is hij nu thuis, in de wigwam? Staat Grote Arend daar voor hem en is moeder aan 't eten koken? Ha, wat ruikt dat heerlijk, 't is vast geroosterd buffelvlees met maïskoeken. Hè, wat krijgt hij 't nu weer lekker warm bij dat knappend vuurtje! Zo, languit gaan liggen en dan maar slapen, diep en vast slapen....

Nee, nee, niét slapen. Wakker blijven, verder gaan. Slapen betekent de dood, kijk, zijn voeten zijn al onder gesneeuwd. Met een laatste krachtsinspanning probeert hij overeind te komen. Vooruit, 't moet; hij is toch geen zwak meisje, maar een dappere, sterke Indianenjongen, een zoon van Grote Arend, die alleen 'n zwarte beer geweld heeft?

En nóg eens probeert hij het, al druipt het bloed uit zijn gewonde voeten. Maar hoe lang zal hij dit nog kunnen volhouden?

Plotseling, wat is dat? Hoort hij daar in de verte de bijlslag van een houthakker? Stil, luister! Is 't een

vogel of.... Nee, nee. Hoor maar: tik, tik, tik. Regelmatig vallen de slagen en... ja, dat is een menselijke stem. 't Kan niet missen, hier moet de nederzetting in de buurt zijn!

Met nieuwe krachten strompelt hij verder — en dan ineens, bij een bocht van de rivier: rook! En waar rook uit een schoorsteen omhoog krinkelt, daar moeten mensen wonen! Maar bij de eerste de beste blokhut valt hij bewusteloos in de sneeuw....

Dat geeft een opschudding in de ver vooruitgeschoven post van pelsjagers en gouddelvers! Een jonge Indiaan! Hoe komt die hier ineens uit de lucht vallen? Erg vriendelijk is de ontvangst echter niet.

„Geloof er maar niks van, dat die hier verdwaald zou zijn. 't Is natuurlijk een spion, die de boel komt afloeren, om ons straks met z'n hele stam te kunnen overvallen”, is het algemene oordeel.

En al verstaat Kleine Wolf, die in de warmte weer wat bijgekomen is, hun taal niet — aan de woeste blikken en dreigende gebaren van de mannen snapt hij wel, dat hij hier allesbehalve welkom is. Ternauwernood krijgt hij wat te eten en wordt dan direct in een lege koude hut opgesloten, om de volgende dag opnieuw „verhoord” te worden. Gelukkig, dat enkele trappers zijn Indianentaaltje enigszins verstaan en verder moet hij zijn verhaal met gebaren doen. Maar ook nu gelooft niemand hem. Hij was en bleef een spion, die wel zo gauw mogelijk weer zou vluchten.

„Vluchten?” glimlacht Kleine Wolf bitter. Zeker met die gezwollen voeten, met een lege maag en zonder proviand de witte wildernis in? 't Is te dwaas om los te lopen, maar hij kan de ruwe kerels toch niet overtuigen. En hij zit nu lelijk in de nesten. Als een langgeschoten vogel moet hij de eerste dagen in de onverwarmde blokhut blijven, bijna zonder voedsel en met haast ondragelijke pijn aan zijn voeten.

(Wordt vervolgd).

GRUZE WOLF



... vindt het goede spoor.

DOOR WIM BROOS

KORTE INHOUD VAN HET VOORGAANDE

Kleine Wolf, de zoon van het Indianen opperhoofd Grote Arend, wil door een heidendaad een mooie naam verdienen. Op een jachtpartij met zijn vrienden, achtervolgt hij een grote beer, die hij doodt. Door de mist verdwaalt hij op de prairie. Ten einde raad gaat hij naar de nederzetting der „Bleekgezichten“ aan de rivier. Deze zien hem aan voor een spion en sluiten hem op in een blokhut.

Niemand bekommert zich over hem en als hij zegt nog honger te hebben, lacht de kerel, die hem een homp zuur brood en wat smerig water brengt, hem hartelijk uit.

„Had je maar bij je stamgenoten moeten blijven, lelijke Indiaan. 't Is hier geen hotel!“

En al verstaat Kleine Wolf dat snauwen niet, hij begrijpt toch de bedoeling wel. Maar hij is te trots om te bedelen om eten. Nog liever gaat hij dood van de honger!

Zo gaan twee trieste koude dagen voorbij en Kleine Wolf verwenst het ogenblik, dat hij besloot zijn redding bij de Bleekgezichten te gaan zoeken. Was hij maar in de sneeuw blijven zitten, toen, op die middag, aan 't eind van zijn tocht. Dan was hem dit alles bespaard gebleven..... Zó gaat hij toch ook langzaam dood na deze eindeloze marteling. En dan hadden de Bleekgezichten niet over hem getriomfeerd....

Waarom zijn deze blanke mannen toch zo slecht voor hem? Waarom laten zij hem zo lijden en helpen zij hem niet? Dat is iets, wat Kleine Wolf niet begrijpt, want iedere Indiaan is altijd goed voor het lijdende en hulpeloze. Dat leert hen de Grote Geest, die zij aanbidden.

Kon hij nog maar ontvluchten! Desnoods eenzaam sterven in de sneeuw-woestijn van de prairie!

Maar daar is geen denken aan, zelfs al zou hij kunnen lopen. Overdag wordt hij te goed bewaakt en 's nachts gaat de enige deur van het hok secuur op slot....

Dan valt er op de derde dag plots

een lichtstraaltje in deze duisternis van eenzaam gedragen pijn en verandering. Want inplaats van de ruwe kerel, die altijd op 'm scheldt en naar hem schopt, brengt nu een... meisje zijn eten, weer bij mondjes maat natuurlijk! Met een open mond van verbazing blijft Kleine Wolf naar haar kijken en vergeet zelfs om, zoals gewoonlijk, op het karige maal aan te vallen! Geen wonder ook: nog nooit heeft hij een blank meisje gezien! Ze zal zowat van zijn eigen leeftijd zijn, maar zij is toch heel anders dan zijn zusjes en de andere Zwartvoet-meisjes: veel mooier en... ja, en veel fijner, met die grote blauwe ogen en haar blonde krullen, vindt Kleine Wolf.

Maar zij zegt niets, schuift hem alleen het eten toe en blijft dan zwijgend wachten, tot haar „gevangene“ alles haastig opgeslokt heeft.

Zo, dat is gauw gebeurd. Gaat zij nu weer heen? Nee, ze kijkt hem onderzoekend aan. „Heb je pijn?“ vraagt zij dan, half in 't Engels, half in 't Indiaans en wijst op zijn slecht verbonden voeten.

„Nee!“ schudt Kleine Wolf trots. Geen Indiaan zal immers ooit bekenen, dat hij pijn heeft. En zeker niet aan één meisje!

„Kom dan mee! beduidt de jonge blanke. „Naar buiten. Lopen. Kom mee!“ — en ze wil hem overeindr helpen.

„Nee“, zegt Kleine Wolf weer krampachtig, wijst nadrukkelijk naar zijn dik-opgezette voeten en rukt dan onbarmhartig de reep bisonhuid af. En ontzet springt het meisje achteruit: beide voeten zijn één bloederige massa! Met één sprong is zij de deur uit, om 'n ogenblik later terug te komen met een kom water, wat doeken en een pot zalf. Zonder spreken knielt zij neer, wast voorzichtig het bloed er af en legt — zo goed en zo kwaad

als het gaat — een verband om de verwaarloosde wonden. Dat heeft zij vader al zo vaak zien doen, dat zij 't óók best kan!

„Niks zeggen tegen de mannen”, brabbelt zij, als 't klaar is. „Mannen zijn boos op jou, maar nu zijn ze op jacht. Daarom breng ik eten. Nog honger?”



„Ja”, knikt Kleine Wolf flauwtjes, die wel zo ongeveer begrepen heeft wat zij zegt, maar toch niets snapt van die ongewone vriendelijkheid van een blanke.

„Wacht maar” — en even later sleept de jonge kleine Bleekgezicht een hele stapel maiskoeken en gedroogd vlees naar binnen. Nu kan de Indiaan eindelijk weer eens naar zijn genoeg eten!

's Middags en 's avonds herhaalt zich hetzelfde spelletje. Weer brengt het kind hem zijn eten en niet een mondjevol als gisteren en eergisteren. Nee, nu is het meer dan genoeg en ... nog lekker ook! Zij zegt echter niet veel, maar zit stilletjes in een hoek van de hut te wachten, totdat alles binnen is. Dan gaat zij zwijgend weer heen. En Kleine Wolf zegt ook niet meer dan het hoognodige. In geen geval „Dank je wel”. Want nooit zal een Indiaan een blanke voor een gunst bedanken! Liever bijt hij zich de tong stuk!

Maar toch gaat hij, wat tevredener en met diep in zijn hart een gevoel

van dankbaarheid jegens zijn kleine weldoenster, die avond slapen. Sinds bijna een week rammelt zijn maag niet meer en bovendien branden zijn voeten hem minder dan eerst. Al is 't dan „maar” een meisje — en nog wel een blank! — 't is toch een goed en lief kind. Waarom zou zij dit gedaan hebben? Heeft de Grote Geest haar hart bewogen tot medelijden, of ... of is 't misschien een krijgslist van de blanke mannen om hem aan 't spreken te krijgen? Kleine Wolf weet geen antwoord op die vragen. Hij weet alleen, dat er iemand vriendelijk voor hem is geweest vandaag en daarvoor kan hij de Grote Geest danken....

IV. REDDERS IN DE NOOD.

De eerste dagen heeft Kleine Wolf niets te klagen. Op vaste tijden brengt het meisje hem weer zijn eten en verbindt 's morgens opnieuw zijn gewonde voeten. Ha, dat doet hem goed!

Maar tot een gesprek tussen die twee komt het nog niet. Is zij te verlegen, durft zij niet? Of mag zij misschien niets zeggen? En Kleine Wolf is natuurlijk te trots om veel woorden aan een meisje te verspillen. Zelfs al doet zij wonderen voor hem!

Maar dan komt dezelfde ruwe vent van eerst weer met een karig hapje aandragen. En die denkt er natuurlijk niet over om naar zijn wonden te kijken....

Al spoedig begint de honger de gevangene weer te plagen, totdat hij op een avond, als 't al laat en goed donker is, plotseling opschrikt. Wat valt daar door het getraliede raam naar binnen? Een steen, een...? Pats! wéér gooit iemand iets door het gat in de buitenmuur. En nog eens — dan is 't afgelopen. Maar Kleine Wolf constateert dankbaar dat het drie maiskoeken zijn. En die gaan er in als.... koek! Zou zij misschien?... Maar waarom dan toch?....

Hoe meer Kleine Wolf er over nadenkt, hoe minder hij er van snapt. Maar dankbaar vangt hij voorlopig



iedere avond de koeken op, die de onbekende door het traliegat gooit!

Dan is de Indiaan eindelijk weer zover hersteld dat hij wat kan lopen. Met harde woorden jagen ze hem naar buiten en als hij, nog vreemd en onwennig, door de sneeuw strompelt, is de eerste die hij ziet.... zijn „vriendinnetje”, die dadelijk op hem toekomt. Zij wil zijn hand grijpen, maar ze heeft geen kans. Want ruw schuiven de grote kerels haar opzij en opnieuw moet Kleine Wolf vertellen wie hij is, waar hij precies vandaan komt en wat nu zijn werkelijke bedoeling is.

„En lieg niet, Indianenjong”, dreigen zij, „anders...” — en de scherpe jachtmessen spreken een duidelijke taal.

Met gekruiste armen blijft Kleine Wolf echter rustig en rechtop staan in die kring van dreigende Bleekgezichten. Hij glimlacht alleen trots en hooghartig en zegt, dat een Indiaan nooit liegt. Dat leert de Grote Geest hem. En bang voor hun scherpe bijlen en messen is hij evenmin. Dat leert de Grote Geest óók: nooit bang zijn voor de dood.

Die fiere woorden van een tengere Indianenjongen maken de trappers nóg bozer. Wil hij de waarheid niet zeggen — goed, dan zullen zij hem wel dwingen. Er zijn middelen genoeg om zo'n ventje aan 't spreken te krijgen..

En 't zou er voor Kleine Wolf slecht hebben uitgezien, als hij niet bijtijds hulp had gekregen. Want er komt een andere Bleekgezicht in de kring, met aan zijn hand..... het

meisje. Die twee horen zeker bij elkaar! Direct merkt de gevangene, dat de nieuweling een man van gewicht is. Misschien is hij wel het opperhoofd, want de mannen wijken eerbiedig op zij en zwijgen verder als hij het woord tot Kleine Wolf richt.

Aha, deze Bleekgezicht spreekt vrij goed zijn Indianentaal. Maar veel wijzer wordt hij toch ook niet uit de korte, stroeve antwoorden van Kleine Wolf. Die zegt niet meer dan het hoognodige: „ja”, of „nee”, of „weet ik niet”.

En toch — deze man is anders dan de andere grove baardige kerels, die grijnzend het gesprek aanhoren. Hij schreeuwt niet en scheldt niet, hij is niet ruw of dreigend, maar vraagt op bedaarde, rustige toon naar de bijzonderheden. En daar is Kleine Wolf al dankbaar voor. Er zijn toch blijkbaar ook nog vriendelijke Bleekgezichten! Wat lijkt hij veel op het meisje, dat zich stijf tegen hem aandrukt! Zou hij soms haar vader zijn?

Nu praat hij even met de andere mannen, in een voor Kleine Wolf onverstaanbare taal. Maar 't gaat over hem, dat ziet hij wel! En intussen dringt het meisje zich stiekem wat naar voren, tot ze vlak bij hem is. Dan fluistert zij haastig in 't Indiaans: „Niet bang zijn! 't Is mijn vader. Hij wil je helpen!”

Weer glimlacht Kleine Wolf trots en 't is of hij daarmee zeggen wil: „Nee, ik ben niet bang. Ik ben een Indiaan!” Maar die vriendelijkheid van het lieve kind doet 'm toch goed.

Ah, de mannen zijn uitgeredeneerd en 't laatste wat zij zeggen, is: „Denk er om, dat-ie niet ontsnapt, dokter. 't Is een veel te kostbare buit! Wij vertrouwen 'm voor geen cent!”

„Wees toch wijzer mannen”, is het antwoord. „Jullie zien toch wel, dat de jongen nauwelijks kan lopen? En waarheen zou hij moeten ontsnappen, nu alles dik onder de sneeuw ligt? Hij lijkt me, zelfs als-ie goed kan lopen, uitgeslagen genoeg om te weten, dat 't zijn dood zou zijn, als hij wegliep!” Dan, in 't Indiaans: „Volg jij me maar”.

(Wordt vervolgd)

GRUZE WOLF

--- vindt het goede spoor.

DOOR WIM BROOS

KORTE INHOUD VAN HET VOORGAANDE

Kleine Wolf, de zoon van het Indianen opperhoofd Grote Arend, wil door een heldendaad een mooie naam verdienen. Op een jachtpartij met zijn vrienden, achtervolgt hij een grote beer, die hij doodt. Door de mist verdwaalt hij op de prairie. Ten einde raad gaat hij naar de nederzetting der „Bleekgezichten” aan de rivier. Deze zien hem aan voor een spion en sluiten hem op in een blokhuut. Het dochtertje van de Zending-dokter verzorgt hem in het geheim.

En daar gaat Kleine Wolf, achter de vreemde Bleekgezicht en zijn dochtertje aan. Wat zal er nu met 'm gebeuren? Zal de man hem gaan pijnigen, martelen? Maar nee — zij heeft toch gezegd, dat-ie niet bang hoeft te zijn en dat haar vader 'm helpen zal?

Kijk, hij hoeft niet terug naar de gevangenshut. Zij slaan een andere weg in, waar hier en daar wat verspreide houten huizen staan. De nederzetting is niet groot en al spoedig hebben zij één van de laatste hutten bereikt, waar een grote herdershond op wacht ligt. Blij en blaffend begroet het dier 't tweetal, maar voor de vreemde Indiaan blijft hij grommend staan. Wat moet die indringer hier?

„Af, Pollux, goed volk! Ja, stil maar, maak je nou niet kwaad!”

De hond vertrouwt 't nog maar half en als zij alle drie naar binnen zijn gestapt, gaat hij loerend tussen Klei-

ne Wolf en zijn jonge meesteres liggen, gereed om toe te springen als die vreemde 'n vinger naar haar uit durft steken!

Naar Indianengewoonte blijft Kleine Wolf staan, maar zijn gastheer zegt hem vriendelijk te gaan zitten. „Zo, nu eerst eens naar je voeten kijken, dat lijkt mij het belangrijkste. Mady, mijn dochtertje, heeft me er al wat over verteld en 'k geloof niet, dat ze er best aan toe zijn. Laat maar eens zien. Juist, net wat ik dacht”.

Met aandacht bekijkt hij de nog altijd gezwollen en rood-ontstoken voeten van de jonge Indiaan. Dan pakt hij een tas met instrumenten — en onwillekeurig trekt Kleine Wolf zijn benen in. Hu, hij wordt dus toch gepijnigd? En dat nog wel door die vriendelijke Bleekgezicht met zijn belangstellende dochter? Wat gemeen! Maar hij zal geen kik geven en geen woord verraden van wat hij niet zeggen mag!

„Martel Kleine Wolf maar”, zegt hij sissend. „Hij zal zijn lijden dapper dragen en als een goede Indiaan naar de eeuwige jachtvelden vertrekken”.

Verwonderd legt de dokter zijn instrumenten opzij. Dan ineens begrijpt

kwam overal op te staan, b.v. op de handen en niet te vergeten op kleine stukjes papier. Dan komt het zetzel in een raam, de tekeningen komen er tussen. De inkt wordt aangevoerd tussen rollen. Grote vellen papier gaan tussen rollen door. Een paar seconden later komt de krant er uit. Als er een paar honderd klaar zijn komen ze in een vouwmaschine en komen er kant en klaar uit. Dan zijn ze klaar voor 't verzenden.

Mevrouw de Vries verrastte ons met een glas ranja. Toen we alles gezien hadden, moest ik als oudste een woord van dank spreken (dat viel niet mee) en bood Mijnheer de Vries een pakje si-

garetten aan.

We vertrokken uit Siddeburen. Kwamen toen voorbij een proefveld van graansoorten. Je kon net zien wat of het beste was. We kwamen bij het Schildmeer. Het woei behoorlijk. Er was geen enkele visser op het meer. We mochten een restaurant binnen en kregen wat te drinken. Gingen toen een half uur in de speeltuin. Vandaar gingen we over Appingedam naar huis. We kwamen voorbij de glasblazerij en stocartonfabriek. Er wordt heel wat stocarton uitgevoerd.

Om ruim 5 uur waren we weer thuis.

We hebben een mooie middag gehad samen.

hij het.

„Nee, Kleine Wolf, zo is 't niet”, zegt hij heel langzaam en nadrukkelijk in 't Indiaans. „Ik ga je niet martelen. Maar ik ben dokter en ik wou je voeten beter maken. Dan kan je weer gauw lopen en springen, zoals vroeger. Dat wil je toch graag?”

De ogen van Kleine Wolf schitteren. Ja, en of hij dat wil! Maar wat is „dokter”? Dat woord kent hij niet.

„Goed, laten we dan zeggen „medicijn-man”, al is 't niet precies hetzelfde. Begrijp je me nu?”

Ja, dat verstaat Kleine Wolf en met 'n beetje meer vertrouwen laat hij de blanke „medicijn-man” begaan. De voeten worden nu flink gereinigd, er gaat nieuwe zalf op en een deskundig verband omheen — ziezo, dat is klaar. „De eerste dagen flink rusthouden”, is het bevel!

„Zo, nu gaan we eens rustig praten en dan wat eten. Wat dat laatste betreft, heeft Mady wel 'n beetje voor je gezorgd, is 't niet? Ja, dat is je geluk geweest, man. Anders had je hier zo niet gezeten. 'k Denk, dat je dan al ergens onder de sneeuw lag..”

De dokter is maar aan 't woord. Zo duidelijk mogelijk vertelt hij aan Kleine Wolf zijn naam: Jackson en dat hij niet alleen dokter is, maar ook zendeling. Zendeling onder de zo verspreid wonende trappers en onder de Indianen. Vandaar, dat hij ook zo goed hun taal spreekt.

Nu, van dat woord „zendeling” begrijpt Kleine Wolf niet veel, maar dat komt misschien nog wel! Hij luistert in ieder geval zwijgend en eerbiedig en warmt zich behagelijk bij het knappende houtvuur. Ha, dat doet 'm goed na zoveel dagen in de kou!

Gisteravond is hij weer hier gekomen, vertelt dokter Jackson verder. Altijd is hij op pad, dan hierheen, dan daarheen. Steeds maar de nederzettingen langs, om de ernstige zieken te bezoeken en om het Evangelie te verkondigen. Soms ook vertoeft hij wekenlang tussen de Indianenstammen, die met de blanken handel drijven.

Wat later brengt een oude vrouw het eten binnen. Zij is een halve In-



diaanse, ziet Kleine Wolf direct en... ze kan lekker koken! 't Is lang geleden, dat ie zo fijn gegeten heeft!

Zo gaat de dag ongemerkt snel voorbij. Dokter Jackson praat veel en Mady babbelt er gezellig tussen door — maar Kleine Wolf zegt haast niets terug. Nog altijd staat hij wantrouwend tegenover alle Bleekgezichten, zelfs tegenover deze twee, die goed en vriendelijk voor hem zijn. En zodra de dokter wat méér wil weten over de stam der Zwartvoeten — één van de weinige met wie hij nog nooit in contact kwam — is de jonge Indiaan zo gesloten als een pot. Van hem zal geen enkele Bleekgezicht iets wijzer worden!

's Avonds moet hij weer terug naar zijn koude gevangenis, maar toch — de behandeling door zijn bewakers is de eerste dagen iets beter. Het eten is royaler en ze zijn minder ruw tegen hem. Blijkbaar heeft de dokter — die hem 's morgens en 's avonds komt bezoeken en voor een behoorlijk rustbed heeft gezorgd — een groot gezag over hen!

Door de rust en de goede verzorging is hij na 'n paar dagen al weer bijna de oude. Dan mag hij naar buiten, maakt eerst wat kleine wandelingetjes en als dat goed gaat, hoeft hij niet meer de hele dag opgesloten te zitten. Wel 's nachts — dan gaat de

deur weer stevig in 't slot!

Helaas moet dokter Jackson al gauw weer vertrekken voor een nieuwe zwerftocht langs verschillende posten en voor bezoek aan een verre Indianenstam. Best mogelijk, dat hij 'n paar weken wegblijft — en nu is 't meteen ook afgelopen met de betere behandeling door de trappers. De vuilste en smerigste karweitjes zijn voortaan voor dat „Indianenjong”: sneeuw ruimen, hout hakken, vuur aanmaken, de blokhutten schoonhouden — allemaal baantjes voor de „squaws”. „Vrouwenwerk”, zegt Kleine Wolf minachtend — maar hij móet het doen en krijgt nog een klap of een schop, of op z'n minst een scheldwoord op de koop toe. En met de dag groeit zijn haat tegen de Bleekgezichten. O, kon hij maar vluchten; ver, ver weg, de prairie op, de wildernis in, terug naar zijn stamgenoten. Wég van die ellendige ruwe kerels, die hem, een vrije Indiaan, als een slaaf gebruiken en 's nachts opsluiten in een koude blokhut. Die 'm overal achtervolgen en 'm altijd in de gaten houden of hij niet zal weglopen.

Alleen Mady Jackson, het enige blanke meisje in het kamp, is altijd goed en vriendelijk voor hem. Zij is de enige, die 'm nooit uitscheldt of afsnauwt en hem dikwijls stilletjes wat extra's toestopt. Dat hoeft nu niet meer stiekem 's avonds te gebeuren, want overdag zien zij elkaar vaak genoeg. Ja, langzamerhand zoeken zij elkander steeds meer en als Kleine Wolf 'n uurtje vrij is, gaat hij steevast naar de blokhut van zijn „blanke zuster”, waar hij altijd welkom is. Op den duur zelfs ook bij de gevreesde Pollux!

Daar babbelen zij dan wat met elkaar, meestal in de Indianentaal, maar soms ook half in 't Engels. Want Kleine Wolf is niet dom en wil graag wat leren — al vindt hij dat die Bleekgezichten er maar een raar en moeilijk taaltje op na houden! Maar op zijn beurt leert hij ook zijn vriendinnetje wat: het „kaart lezen” van het heelal, zon, maan en sterren en ook... zijn Indianenspelletjes. Als 't goed weer is, gaan zij er samen op



uit, Mady in een stevige rijbroek met hoge laarzen aan en dan leert hij haar hoe de Indianen het wild besluipen en strikken zetten; dan maakt hij haar met eindeloos geduld het verschil duidelijk tussen de voetprenten van een vos en een wolf, van een lynx en een marter. En zo groeit er stilaan een sterke vriendschap tussen die twee: Kleine Wolf de Indiaan, en Mady Jackson, het knappe dochttertje van de zendeling-arts.

Die uurtjes met Mady helpen hem de lange lange zware winter door. Zonder deze vriendschap zou hij zeker van ellende en ontbering, van heimwee en verlangen gestorven zijn. Want de hunkering naar de vrijheid blijft knagen aan zijn hart, maar Kleine Wolf weet, dat vluchten voorlopig onmogelijk is. Niet alleen, dat hij te goed bewaakt wordt, doch bovendien ligt alles nu ook dichtbesneeuwd. Nee, hij moet nog wachten, geduld hebben — maar als de winter eenmaal voorbij is, dan... dan waagt hij 't er op, desnoods ten koste van zijn leven. Dit is immers geen bestaan voor een fiere, dappere Indianenjongen?

Daarom ook geeft hij zijn ogen goed de kost als hij door de nederzetting zwerft. De kleinste bijzonderheden moet hij weten, ieder paadje blindelings kunnen vinden. Want 't zal niet meevallen, heelhuids te ontsnappen. En bovendien: wie weet, hoe hem de kennis over het kamp nog eens te pas komt, als hij weer in de wigwams teruggekeerd en zijn stamgenoten besluiten tegen de Bleekgezichten op 't oorlogspad te gaan. Ha, was 't al vast maar zover!

(Wordt vervolgd).

GRUZE WOLF

--- vindt het goede spoor

DOOR WIM BROOS

KORTE INHOUD VAN HET VOORGAANDE
Kleine Wolf, de zoon van het Indianen opperhoofd Grote Aerd, wil door een heldendaad een mooie naam verdienen. Op een jachtpartij met zijn vrienden, achtervolgt hij een grote beer, die hij doodt. Door de mist verdwaalt hij op de prairie. Ten einde raad gaat hij naar de nederzetting der „Bleekgezichten” aan de rivier. Deze zien hem aan voor een spion en sluiten hem op in een blokhut. Het dochtertje van de Zending-dokter verzorgt hem in het geheim.

goed te zijn voor de zwakke en de hulpeloze. En de blanke bidt toch óók tot de Grote Geest?”

Mady zegt nog niets terug. Zij kan



V. ONTSNAPT!

„Waarom is de Bleekgezicht altijd kwaad op Roodhuid?”

Gespannen kijkt Kleine Wolf zijn „blanke zuster” aan. Al zo dikwijls heeft hij dit willen vragen, maar zijn trots weerhield hem tot nu toe. Maar als zij op een donkere wintermiddag weer samen aan 't praten zijn geraakt, kan hij het toch niet langer voor zich houden. En verbitterd gaat hij verder, als Mady zwijgt: „Wij, Indianen, de Blanke man toch niks gedaan hebben? Waarom verjaagt de Bleekgezicht ons van ónze jachtvelden? Waarom vermoorden zij de Roodhuid? Kleine Wolf begrijpt dat niet. De Grote Geest leert de Indiaan om

het niet, en blijft verlegen in het vuur staren.

„Mijn blanke zuster zwijgt. Waarom is zij en haar vader anders dan de andere Bleekgezichten?”

„Waarom?” Even kijkt Mady triestig naar de grond, vecht tegen haar tranen. „Twee jaar geleden is mijn moeder gestorven. Zij was altijd goed

en donker, totdat hij plots, de 18e Juli, met vaste stem zegt: „Anna, doe de gordijnen eens open. Ik wil licht. Ik wil je zien!” Zij is verbijsterd, maar hoort aan z'n stem, dat hij niet ijlt.

De gordijnen worden op zij geschoven.

Bachs stem verheft zich, als hij roept: „Anna, ik kan je zien!”

Zij legt haar hand in de zijne. De herinneringen aan de voorbijgegangene jaren, vol vreugde en smart, tezamen gedeeld, schuiven voorbij. Ze spreken geen woord. Ze zien elkaar alleen maar aan. Als God hem nu eens wilde wegnemen! Had hij zijn grote Meester wel genoeg gediend?

„Johann”, zegt hij tegen z'n schoonzoon, „ik moet je nog wat zeggen. De titel van het koraal „Wanneer wij

zijn in hoogste nood”, is niet goed! Die moet zijn: „Ik treed voor Uwen troon, o God!”

Anna Magdalena en Johann Altnikol begrijpen wat vader bedoelt.

Kijk, hij richt zich omhoog, zijn ogen staren naar de diepe lucht, z'n mond opent zich:

„Wend Uw genadig aangezicht
Van mij, verloren zondaar, niet!
Geef mij een zalig eind
O Heer, wek mij ten jongste dage op
Opdat ik eeuwig U aanschouw!
Amen, Amen, verhoor mij toch!”

Dan valt hij in het kussen terug en is bewusteloos. 28 Juli 1750 geeft hij de geest. Dan mag deze koninklijke zanger tot in eeuwigheid zingen rond de troon van het Lam van God!

en zacht voor de Indianen, die op 't fort kwamen en...."

"Wat is dat, fort?"

Dan vertelt het meisje, hoe 'n 100 kilometers stroomafwaarts een grote versterkte nederzetting is, waar honderden blanken wonen, die handel drijven met de Indianen. Daar was vader dominee en tegelijk dokter en is zij ook op school geweest. Niet lang, want al vrij spoedig na hun aankomst stierf moeder aan de moeraskoorts en toen was alles veranderd. Vader had besloten, om zijn vaste post als dominee-dokter voor de blanke mensen op te geven en reizend zendeling-arts te worden, niet alleen voor de verspreid wonende blanken, maar óók voor de Indianenstammen. En zij, Mady, zal hem later bij dit moeilijke werk helpen. Later, als zij groot is en nog 'n heelhoel geleerd zal hebben. Daarom studeert zij hier ook alvast wat in de boeken, die vader gekocht heeft. Maar over 'n poosje gaat zij terug naar 't fort, of misschien nog wel verder, naar een grotere stad om alles te leren. Voorlopig blijft zij echter nog hier onder de vertrouwde hoede van de huishoudster en van Pollux. Deze nederzetting ligt voor vaders tochten het gunstigst om telkens terug te komen en hij vond het 't beste dat zij zodoende al vast wat aan het moeilijke leven went. Want 't is moeilijk, om zendeling te zijn, besluit zij haar lange verhaal.

Kleine Wolf heeft aandachtig geluisterd, maar wat nu precies een zendeling is, begrijpt hij toch niet helemaal.

Mady denkt lang na. Hoe moet zij dat nu uitleggen? Aha, zij weet 't. „Een zendeling is iemand, die helemaal over de grote zee hierheen gekomen is om de Indianen te vertellen van onze God, die jullie de Grote Geest noemen. En ook van Zijn Zoon, de Here Jezus, die op aarde is gekomen om de mensen gelukkig te maken”.

Juist, nu snapt Kleine Wolf 't beter. „En die Grote Geest leert de Blanken om de Indiaan te haten en weg te jagen?”

„Nee, juist niet!” weerlegt Mady heftig. „De Here Jezus heeft gezegd dat wij alle mensen moeten liefhebben en goed voor ze zijn, voor de Indiaan net zo goed als voor de Blanke. Dat deed moeder, dat doet vader en daarom wil ik ook zo zijn”.

Goed, maar dan is 't Kleine Wolf toch nog niet duidelijk, waarom dan niet alle Bleekgezichten doen, wat hun „Grote Geest” hun leert. Maar dat komt zeker, omdat hij „maar” een Indiaan is....

Toch komt hij er langzamerhand wel achter, want later praten zij er nog wel eens vaker over.

Vooraf ook de gesprekken met dokter Jackson zelf, die van tijd tot tijd hier 'n paar dagen van zijn vermoeiende tochten komt uitrusten, maken hem wat wijzer. En als zij met een klein troepje in de eenzaamheid van deze witte wildernis het Kerstfeest



vieren, en in alle eenvoud de geboorte herdenken van Hem die de hemel verliet om zondaren zalig te maken, begrijpt hij de voor hem zo vreemde godsdienst van de Bleekgezichten veel beter. Er zit toch iets moois in — alleen.... Alleen: waarom doen de blanke mannen dan niet wat dat kleine Kindje hen leert en bevolen heeft?

Rond dit Kerstfeest heerst er een betere sfeer in het kamp en zijn zelfs de ruwe trappers goed voor hun ge-

vangene. Maar zodra het gewone leven weer begint en dokter Jackson, die zo'n gunstige invloed op hen heeft, is weggereisd, gaat alles opnieuw z'n oude gang. Kleine Wolf wordt weer de vertrapte en verwenste Indianenjongen, die zij naar hartelust kunnen sarren en vernederen....

Zo gaan de wintermaanden langzaam voorbij en eindelijk, eindelijk verschijnen de eerste lenteboden. De sneeuw gaat smelten en hier en daar plekt al een stukje frisse prairiegrond. Nu begint 't hart van Kleine Wolf sneller te kloppen en iedere dag legt hij alvast wat weg van zijn karig rantsoen. Nu komt zijn kans gauw!

O, wat hunkert hij naar het ogenblik om uit deze hel te kunnen ontsnappen! 't Is of hij met de dag de blanken, die slechts bezeten zijn door gouddorst en winzucht, méér gaat haten. Vooral als zij dronken zijn — en dat gebeurt nogal eens — heeft de kleine Indiaan geen leven bij hen. Maar wáártoe zij hem ook dwingen — standvastig blijft hij weigeren om van hun „vuurwater" te drinken.

En in de stille nachten ligt hij in het nog steeds secuur gesloten hok te woelen en te peinzen. Kon hij maar wraak nemen. Brand stichten of zo iets.... Nee, dat niet. Dat leert de Grote Geest hem niet en bovendien weet hij, dat dit Mady en haar vader geweldig zal verdrieten. Mady.... diep in zijn hart vindt hij 't eigenlijk jammer dat zijn vlucht hem van haar zal scheiden. Als Indianenjongen heeft hij altijd laag op de meisjes neergezien, maar nu denkt hij toch anders over hen. Dit blanke meisje moet haast een engel zijn, waarvan zij hem verteld heeft! Een engel, zoals die in de hemel bij de „Grote Geest" van de Bleekgezichten wonen. Voor haar, die hem toch feitelijk het leven heeft gered, zou Kleine Wolf door 't vuur zijn gegaan, als 't moest. Zelfs al is zij „maar" een meisje! En hij vertrouwt zijn vriendinnetje zó, dat-ie haar vertelt van zijn ontvluchttingsplannen.

„Niet doen!" raadt Mady angstig.

92

„Niet doen, Kleine Wolf! De hele dag loeren de mannen op je en hun geweren dragen ver. En hoe vind jij je stam terug?"

Maar de Indiaan glimlacht weer trots. „Kleine Wolf is niet bang en hij kent de sterrenhemel. Nog drie zonnen na vandaag en hij vlucht. En wec over de Bleekgezichten. Wée, onze wraak zal groot zijn!" Strijdlustig flikkeren zijn donkere ogen, als hij in gedachten naar z'n zij grijpt, waar hij vroeger zijn vlijmscherpe jachtmes droeg. Dat zal hij wéeer gaan dragen en dan....

„Nee, Kleine Wolf, nee. Dat niet doen. Geen wraak nemen op de mannen hier. Ik ben toch goed voor je geweest en vader? En als jullie de nederzetting overvallen, worden wij ook gedood. Beloof me, dat je geen wraak zult nemen, beloof 't me!"

Even staat de jonge Indiaan in 'n heftige tweestrijd. Dan zegt hij plechtig: „Kleine Wolf belooft het".

En Mady weet, dat dit genoeg is. Een Indiaan zal nooit zijn woord breken.

Drie dagen later loert Kleine Wolf op zijn kans. 't Zal volle maan zijn vannacht en de sneeuw is vrijwel verdwenen. Nu of nooit — en de hele dag sluipt hij door de nederzetting. Vergeefs! Overal wordt hij gevolgd, overal barse gezichten en dreigende geweren. En als 't avond geworden is, wacht hem opnieuw de gehate gevangenis. Met een vloek smijt de bewaker de zware deur in 't slot — en Kleine Wolf is opnieuw gevangen. Verkeken de kans! En vrijzeker voor goed. Want nu heeft hij gemerkt, hoe terdege hij in de gaten gehouden wordt.

Moedeloos blijft hij uren liggen of loopt soms als een gekooide beer de paar vierkante meters van zijn cel rond. Moet dit dan altijd zo blijven, moet hij hier wegwijnen en zijn Indianeneer te grabbel gooien voor die verwenste Bleekgezichten die geen medelijden kennen? Is er dan geen enkele redding mogelijk?

(Wordt vervolgd).

GRUZE WOLF

... vindt het goede spoor

DOOR WIM BROOS

KORTE INHOUD VAN HET VOORGAANDE

Kleine Wolf, de zoon van het Indianen opperhoofd Grote Arend, wil door een heidendaad een mooie naam verdienen. Op een jachtpartij met zijn vrienden, achtervolgt hij een grote beer die hij doodt. Door de mist verdwaalt hij op de prairie. Ten einde raad gaat hij naar de nederzetting der „Bleekgezichten“ aan de rivier. Deze zien hem aan voor een spion en sluiten hem op in een blokhut. Het dochtertje van de Zending-dokter verzorgt hem in het geheim. In het voorjaar maakt hij plannen om te ontvluchten.

Kleine Wolf peinst zich suf over een oplossing. Met grote open ogen ligt hij naar het luchtgat in de muur te staren, dat met een zwaar ijeren kruis getralied is. Hoe dikwijls heeft hij daaraan al gewrikt en gewrongen — maar zonder succes natuurlijk. Het ding zit secuur vastgemetseld en zonder hulpmiddelen krijgt hij het niet kapot.

Buiten is 't stil geworden. Alles slaapt, alleen een verre vogel roept lokkend zijn wijfje. Kleine Wolf hoort 't en dat maakt de hunkering in hem nog groter. Hij ruikt de vrijheid — maar mag er niet van proeven! De maan werpt een brede plek wit licht door het gat — en dan ineens veert Kleine Wolf overeind. 't Moét. Nu direct. Hij houdt het niet langer uit. De roep van de vrijheid is te sterk!

Er is geen andere mogelijkheid dan het luchtgat. Zal hij 't nog eens proberen? Al vaak genoeg heeft hij een poging gedaan, om er door te kruipen, maar altijd weer bleek het gaatje te klein. Zal 't dan nu wèl gaan?

Ja, het moet, het moet! Met een kattensprong hangt hij aan de spijlen en werkt en werkt, wringt zich in allerlei bochten.... nee, vergeefs, hij komt er niet door. Maar 't is of de vrijheid hem reuzenkrachten geeft en ja, warempel, het lukt om één der spijlen wat te verbuigen. Gaat 't nu? Nee, nóg niet, maar 't scheelt niet veel meer. Dan trekt hij rap al z'n kleren uit en smijt die alvast naar buiten. Zo,

nu nog eens geprobeerd.

De koude nachtwind deert hem niet, de schrijnende pijn van de scherpe stenen op zijn naakte lichaam voelt hij niet. Nu roept de vrijheid! En Kleine Wolf komt! Niets kan hem meer tegenhouden!

Ziezo, z'n benen zijn er alvast doorheen. Dan het bovenlijf.... ja, ja, het gaat! Wat 'n geluk dat ie zo klein en vermagerd is — een stevig gebouwde jongen zou er nooit doorgekomen zijn! Nu alleen zijn hoofd nog.... ha, 't is gelukt! Hij is vrij. Vrij!

Als Kleine Wolf weer vaste grond onder zich voelt, zou hij een wilde triomfkreet over 't kamp willen uitschreeuwen. Maar hij doet het wijzelijk niet. Natuurlijk niet. Want al is hij dan nu uit zijn gevangenis verlost, zolang hij de nederzetting geen mijlen achter zich heeft, is hij toch nog niet werkelijk vrij. Nóg dreigen hem aan alle kanten gevaren — veronderstel, dat één van de Bleekgezichten door het lichte gerucht wakker geworden is? Of dat er een wacht door de nederzetting rondstapt, die natuurlijk met het zo gevreesde geweer gewapend is?

Enkele seconden houdt Kleine Wolf de adem in en luistert, luistert.... Nee, niks te horen. Alles slaapt blijkbaar. Dan trekt hij bliksemsnel z'n kleren aan. Vlug, vlug, elk ogenblik is kostbaar!

Nu de laatste gevaarlijke tocht door het kamp! Kleine Wolf weet, dat het geringste geluid hem verraden kan, maar niet voor niets leren de Indianenjongens al vroeg, hoe zij onhoorbaar en onzichtbaar sluipen moeten. Als een slang glijdt hij langs de blokhutten en blijft angstvallig in de schaduw van bomen en struiken. Telkens luistert hij naar elk verdacht geluid, maar 't blijft stil. Als er nu aan de buitenkant maar geen wachtpost staat!

Nee, er is niets te horen, niets te

zlen. Hoera! Zal hij nu zijn vrijheids-
roep over 't kamp laten schallen en
dan ijlings de benen nemen? Nee,



niet doen! Rustig laten slapen, wat
slaapt! Die kerels zullen heus wel
merken, dat-ie ontsnapt is. En hoe la-
ter zij er achter komen, hoe beter!

Wat zullen zij dan op hun neus
nemen! Wat zullen ze kwaad zijn!

Wat zal Mady er wel van zeggen?

„dat hij geen afscheid van

haar 't kunnen nemen. Zonder haar

zou haar vriendschap zou hij

zo ver gekomen zijn....

„h bedwingt Kleine Wolf de lust

om nu nog even gedag te gaan zeg-

gen. Is te gevaarlijk en bovendien

kan hij geen minuut te verliezen.

„zal hij haar misschien nooit

meer zien — de Grote Geest,

die de sterren woont, kan haar

hem beschermen. Hem zal hij

ook zijn vriendinnetje....

„drijft hij in het dichte bos

toerent, of de Bleekgezichten

hem hielen zitten.

„ver is 't nog niet. Want

„breken van de dag, als

„waken, merken zij dat

„er is. Een verbogen

„vertrapte gras bij de

„hoe 't gelukt is!

„dat ze razend

„min dat zij op

„een achtervolging

„een behoorlijke

„zijn ze het

„de glad-

de Indiaan wel gezorgd: hij weet pre-
cies hoe en waar hij lopen moet, om
geen enkel spoor achter te laten!

De moeilijkheid is alleen, om de
juiste richting te gaan. Maar de maan
en de sterren wijzen hem de weg en,
vertrouwend op zijn onfeilbaar In-
dianeninstinct, draaft hij dus de hele
nacht aan één stuk door. Hij weet,
waar zijn stamgenoten zich nu, in 't
begin van de lente, zullen verzamelen
om de vruchtbare weiden voor hun
kuddes op te zoeken. Daár moet hij
heen! Dan is hij pas vrij en veilig!

VI. Grijze Wolf op 't oorlogspad.

Dagenlang duurt de tocht van Klei-
ne Wolf. Hij gunt zich bijna geen
tijd om wat te slapen. En eten is ook
bijzaak! Voort moet hij, voort! Weg
uit de nabijheid van die gehate Bleek-
gezichten! Met dit éne doel voor
ogen kent hij geen vermoeidheid, heeft
hij geen last van slaap of honger.

Met overdag de zon en 's nachts de
sterrenhemel als gids, draaft hij zo
twee dagen en twee nachten over de
prairies en dan.... dan komt hij ein-
delijk op bekend terrein. Ha, hij heeft
zich dus niet in de richting vergist —
als nu de stamgenoten nog maar niet
vertrokken zijn.....

Nee hoor: kijk maar, ginds in de
verte stijgt ergens rook op. Daár moe-
ten de wigwams zijn!

't Is zo. De Zwartvoeten staan op
't punt om hun winterkwartieren te
verlaten, als daar plotseling de dood-
gewaande Kleine Wolf het kamp komt
binnen vallen. Wat 'n weerzien!

Toen Stille Sluiper en zijn makkers,
na de mislukte jachtpartij in 't be-
gin van de winter, zonder hem te-
rugkwamen en de pony Ponoka kort
daarna zonder zijn meester het kamp
weergevonden had, vreesde Grote
Arend al het ergste voor zijn zoon.
En toen de mist en de sneeuw alles
onherkenbaar maakten, had men de
hoop opgegeven hem nog ooit levend
terug te zien. Die was natuurlijk er-
gens in de wildernis een eenzame, el-
lendige dood gestorven....

En nu staat hij daar plotseling vóóren, dezelfde Kleine Wolf van vroe-



ger, alleen 'n beetje magerder, vermoeid en vuil en hongerig. Wie had dat ooit gedacht?

's Avonds bij het kampvuur moet hij in de kring van mannen en jongens nauwkeurig zijn avonturen vertellen. Niets mag hij vergeten, want vanaf het moment dat hij zijn vrienden verliet om alleen op de zwarte beer te gaan jagen tot aan zijn thuiskomst, wil iedereen precies weten wat hij beleefd heeft. Vooral zijn ervaringen met de Bleekgezichten interesseren de Indianen en er gaat afkeurend gemompel rond, als Kleine Wolf van zijn slechte behandeling vertelt. Maar eerlijk verhaalt hij ook van de goedheid en vriendelijkheid van Mady Jackson en haar vader.

Wat zijn de andere jongens jaloers op hun vriendje, die zo'n prachtig avontuur beleefde! Toch moeten ze toegeven, dat hij er zich schitterend doorheen geslagen heeft — dat zou niet iedereen hem zo nadoen! En ook de mannen zijn vol lof over het gedrag van hun jonge stamgenoot. Hij heeft zich een waardige zoon van hun dappere opperhoofd getoond!

Grote Arend heeft niet veel gezegd. Alleen knikte hij telkens goedkeurend en als Kleine Wolf eindelijk uitverteld is, gaat hij staan. Dan prijst hij zijn zoon met sobere woorden en zegt, dat Kleine Wolf na zo'n moedig gedrag bijna een man is. In ieder geval heeft hij zich als een man gedra-

gen! En daarom: „Kleine Wolf is gestorven”, besluit de machtige „Grijze Wolf zal voortaan zijn naam zijn, omdat hij grijs van 't prairiestof naar zijn wigwam is teruggekeerd”.

En met die nieuwe naam is ieder het volmondig eens. Kleine Wolf zelf wel in de eerste plaats. Fijn, eindelijk is hij dat kleinerende woordje in zijn naam kwijt! Grijze Wolf — dat klinkt! Een naam, die eerbied en respect afdwingt!

En plechtig belooft hij zijn vader en de andere mannen, dat hij zich ook in de toekomst als een echte Indianen zal gedragen, zijn nieuwe naam en die van zijn grote vader waardig. Liever zal hij sterven, dan dat Grote Arend zich ooit over zijn zoon zou behoeven te schamen....

Al gauw merkt Grijze Wolf dat er iets in de lucht hangt. Er wordt nog slechts fluisterend en geheimzinnig over dat „iets” gesproken, maar iedereen weet wat er te gebeuren staat. Het schien al spoedig, misschien oortoer — maar dit is zeker: de Indianen zullen tegen de Bleekgezichten oorlogspad gaan.

In de geheime „Raad der Ouden die Grote Arend van advies diende is het voor en tegen overwogen, en het uiteindelijke resultaat van de besprekingen was toch, dat er verperk gesteld moest worden op het optreden der Bleekgezichten verder drongen zij door op hun velden, steeds driester en braven den zij op tegen de Roce Waren de blanken deze velden in hun kwartieren gekomen zij niet van de Indianen ge-handel met hen zouden zij den, pels en vlees en pels zij hebben en wat gaven in ruil? Onnutte roversiersels en..... vuurwater, dat de Trots had Grote gewezen — hij was zichten-aanbieding. alleen onder dwang hun eigen voor-



ONS WERKHOEKJE

Allereerst maar de antwoorden van dat aardige stelletje raadsels etc. uit no. 7.

1. Die andere was mijn vader.
2. Omdat er altijd 'n nacht tussen ligt.
3. Basalt.
4. Donderdag (9 letters).
5. Koffiemolen.
6. Naar de dertien.
7. De haan.
8. Ijsbloemen op het raam.
9. a. Kelder. b. lak. c. land. e. kar.
Ik ben dus: een kalender.
10. 1e Brandweerman.
2e Onderwijzeres.
3e Electrisch monteur.

Als nieuw het volgende:

11. De letters van de 1e en 4e rij verticaal, vormen een bekend spreekwoord.

1.	x	—	—	x	—	—
2.	x	—	—	x	—	—
3.	x	—	—	x	—	—
4.	x	—	—	x	—	—
5.	x	—	—	x	—	—
6.	x	—	—	x	—	—
7.	x	—	—	x	—	—
8.	x	—	—	x	—	—
9.	x	—	—	x	—	—
10.	x	—	—	x	—	—

1. een voorwerp, om koelte te verkrijgen.
2. Indo-Germaans.
3. oud.
4. hevig wrijven.
5. een taal.
6. zoeken kinderen graag.
7. kloosterlingen.
8. tent.
9. innig, hevig.
10. zeilschip van de visserij.

12. Mijn eerste deel is een viervoetig dier. Mijn tweede deel een heel bekend pepermuntmerk. Het geheel is een vis.

13. Mijn eerste deel is: neerslag, mijn tweede deel is een kleur en mijn geheel is een wasmiddel.

14. Mijn eerste deel is een uitroep van blijdschap. Mijn tweede deel is een sieraad. Het geheel is een vis.

15. Het eerste deel is een zuivelproduct. Het tweede deel komt van een varken. Mijn geheel gebruik je 's morgens en 's avonds.

Ook deze oplossingen behoef je niet op te zenden. De volgende maand bij gezondheid, hopen we weer eens een pittige wedstrijd te houden. Je begrijpt het: dat wordt een Kerstprijsvraagwedstrijd.

GRUZE WOLF

vindt het goede spoor.

DOOR WIM BROOS

KORTE INHOUD VAN HET VOORGAANDE

Kleine Wolf, de zoon van het Indianen opperhoofd Grote Arend, wil door een heldendaad een mooie naam verdienen. Op een jachtpartij met zijn vrienden, achtervolgt hij een grote beer die hij doodt. Door de mist verdwaalt hij op de prairie. Ten slotte raad gaat hij naar de nederezetting der „Bliekgezichten" aan de rivier. Deze zien hem aan voor een spion en sluiten hem op in een blokhut. Het dochtertje van de Zandeling-dokter verzorgt hem in het geheim. In het voorjaar maakt hij plannen om te ontvluchten. Dit gelukt. Hij komt terug bij zijn stam.

Maar na dit eerste bezoek waren er meerdere gevolgd. Toen was het hem gelukt iets anders in ruil te krijgen: enkele jachtgeweren. Dat gaf een sensatie onder de Zwartvoeten, die het geheimzinnige wapen alleen van horen-zeggen kenden!

Maar Grote Arend had er zijn be-

ook werkelijk een land, dat enorm hoog ligt.

Hoe groot het is en hoeveel inwoners het telt, durf ik niet zeggen. Er is nog zo weinig van bekend, dat men niet eens precies de grenzen weet te trekken. Alleen de zuidgrens wel, want die wordt gevormd door het Himalaya gebergte. Wel staat vast, dat de mensen hier zelfs wonen op een hoogte van 4000 m. boven de zeespiegel en dat er herders met hun kudden tot boven de 5000 m. gaan. Hier heerst, zoals te verwachten is, een echt landklimaat. 's Zomers droog en heet, 's winters bar koud. Temperaturen van 30 tot 35° onder nul komen voor!

En toch zijn er nog wel mooie plekjes te vinden, waar azalea's, hortensia's en rhododendrons hun bloemenweelde vertonen.

De Tibetanen zijn erg „godsdienstig”. Ze zijn van geslacht op geslacht opgegroeid bij kloosters, monniken en lama's (priesters!)

Veel Tibetanen houden zich bezig met de handel. Nog meer met de veeteelt. De kudden, die je ziet, bestaan uit schapen, geiten en yaks. Wat bij ons de koe is, is bij de Tibetanen de yak. Hij heeft ook wel iets van onze



LASTBIER-YAK

koe, maar is heel wat groter en bedekt met lang zacht haar, dat laag neerhangt. Dit forse beest levert levendig alles aan de bevolking. Melk, boter en vlees. Ja zelfs, de mest wordt bewaard, gedroogd en als brandstof gebruikt. En nu zwijg ik er maar over, wat men voor leuke en nuttige

dingen allemaal maakt van de huid, het haar en de staart.

Ten afscheid drinken we tenslotte nog een kop thee bij een Tibetaanse familie. Erg zindelijk zijn de Tibetanen niet. Maar deze thee smaakt heel bijzonder. Er is n.l. zout in gedaan en een flinke brok ranzige boter (de gustibus non disputandum!) De Tibetanen vinden deze drank echter lekker en gebruiken per dag zo'n 30, 40 koppen thee. Ze kunnen dus beter thee drinken dan wij!

Nu haasten we ons van het hoge dak der wereld naar de begane grond terug!

Deze korte kennismaking met Tibet heeft je iets laten zien van dit merkwaardige land en z'n bevolking!

ALLERLEI



Drie jongens hebben een benauwend avontuur beleefd. Enkele weken geleden kozen zij van Aruba uit met zijn drieën in een kleine zeilboot zee. Door stormen en een krachtige zeestroming drevén zij af en slaagden er niet in de kust weer te bereiken. De ene dag na de andere verstreek zonder dat men een schip of land zag. Door honger en uitputting verzwakte een van hen zodanig, dat hij overleed. Zijn lichaam werd overboord gezet. Tweemaal gelukte het de jongens wat regenwater op te vangen om de ergste dorst te lessen. Hun enige voedsel bestond uit enkele sardines, die aan boord wipten of zo dicht langs de schuit zwommen, dat de jongens ze konden vangen. Eenmaal gelukte het hun een zeemeeuw te bemachtigen, doch dat was ook al het voedsel, dat in hun bereik kwam. Om de honger en dorst niet voortdurend

zal vertellen.

Maar als 't eens zo is? Dan.... ja dan zal zijn wraak groot zijn! Alleen.... alleen Mady Jackson daar in dat kamp.... Zij verdient het niet om in handen van zijn stamgenoten te vallen, om.... Grijsze Wolf durft haast niet aan de mogelijkheid te denken, maar hij weet al te goed hoe het gaan zal: in hun wraakzucht zullen de Indianen geen enkele blanke in leven laten. Geen enkele, ook Mady en haar vader niet.... En moet hij, Grijsze Wolf, daaraan meehelpen? Moet hij op zo'n manier goed met kwaad vergelden en zijn weldoenster, haar, die hem het leven redde, prijsgeven aan een wrede dood? Heeft hij haar niet beloofd, géén wraak te zullen nemen en is de Indiaan niet gebonden aan zijn woord?

Hoe meer Grijsze Wolf over dat probleem gaat nadenken, hoe moeilijker 't voor hem wordt. Soms sust hij zijn onrust met de gedachte, dat zij misschien wel een heel andere kant zullen uittrekken en het hem zo bekende kamp ongemoeid zullen laten. En als 't onverhoopt anders mocht gaan, wie zegt dan, dat Mady nog in de nederzetting zal zijn? 't Was toch de bedoeling van haar vader, dat zij binnenkort naar het fort zou terugkeren?

Even heeft hij er nog over gédacht, om thuis te blijven, om niet mee uit te trekken met de troep. Maar wat zullen de anderen, zijn vrienden en bovenal Grote Arend, dan wel zeggen? Natuurlijk denken zij dat hij bang is, dat-ie niet durft en daarom liever bij de vrouwen in de veilige wigwams blijft. Wat zullen zij hem dan uitlechen en wat zal Grote Arend minachtend op zijn fiere zoon neerkijken! Nee, dat nooit!

Maar wat dan? Grijsze Wolf bidt tot de Grote Geest om uitkomst — maar een antwoord op zijn vragen krijgt hij niet.... Nog één stille hoop heeft hij: niet tot de uitverkorenen te behoren, dan is hij meteen van alle problemen af.

't Is of de anderen het merken, dat hij niet zo enthousiast meer is als in 't begin. En Grote Arend vraagt

zelfs eens: „Is mijn zoon ziek? Hij kijkt soms zo bedrukt”. Toen gaf Grijsze Wolf maar een ontwijkend antwoord en deed dubbel zijn best om gewoon te doen. Maar 't is of zijn hand niet zo vast, zijn oog niet zo scherp meer is, als hij de boog spant en de pijl laat wegsnorren naar het doel....

Zo nadert de nacht van de nieuwe maan. En daags te voren roept Grote Arend zijn mannen bij elkaar om mededeling te doen van de jongste besluiten en om de mannen aan te wijzen, die voor de veldtocht uitverkoren zijn. Slechts enkele ouderen en invaliden blijven, met de jongsten, achter om eventueel het kamp te verdedigen. De rest moet zich morgen tegen het aanbreken van de dag gereed houden voor de opmars. Stuk voor stuk worden de namen afgeroepen en iedereen beantwoordt dat **appel** met een juichende kreet van instemming.

Met een kloppend hart zit ook Grijsze Wolf toe te luisteren. Nóg is zijn naam niet genoemd, maar men is bij de oudste begonnen. En hij komt eigenlijk pas kijken.... Daar wordt, als één der laatsten, ook de naam van Grijsze Wolf afgeroepen en dan.... dan springt ook hij natuurlijk op om, zwaaiend met zijn tomohawk, trouw te betuigen aan het grote opperhoofd. Wat 'n eer voor hem, om als jongen nu al uitverkoren te zijn mee te mogen gaan op 't oorlogspad! Maar ook.... nee, daaraan nu niet denken. Blij moet hij zijn en trots, dat hem de grote eer waardig is gekeurd om de Bleekgezichten te mogen bestrijden!

En wat later staat hij, met de andere krijgers, in een grote kring rond de machtige Medicijnman, om in zijn handen de plechtige eed af te leggen dat hij zich als een trouw en dapper Indiaan zal gedragen en geen blanke het leven zal sparen. En hij weet: wie deze eed breekt, zal de dood sterven en nooit de eeuwige jachtvelden bereiken. Zo zegt de wijze Medicijnman het....

Als de volgende ochtend het dui-

ter van de nacht aarzelend gaat wijken voor het doorbrekend licht, geeft Grote Arend met een donderende kreet het sein van de opmars. En daar gaan ze, de reusachtige Indianen, tot de tanden gewapend en in volle oorlogsuitrusting, beschilderd en geverfd, de wapperende vederbos op hun zwarte haren! Voorop rijdt Grote Arend op zijn ongezadelde roodschimmelen bijna achteraan zijn zoon op z'n trouwe Ponoka — Voorwaarts! Op tegen de Bleekgezichten, dood aan de blanken, die de Roodhuiden verdrijven willen van hun jachtvelden! Geen genade met hen!

Grijze Wolf is aangestoken door de blakende strijd lust van zijn stamgenoten. Alles is nu vergeten voor dit ene grote doel en dapper juicht hij mee in het stralende licht van de ochtendzon.

Nu of nooit! Wraak aan de Bleekgezichten!

Dan draven zij snel weg over de prairie, het onbekende doel tegemoet.

VII. VERRAAD?

Ja, nog is het doel de meesten onbekend. Grote Arend heeft zijn geheim zo lang mogelijk bewaard, maar als zij de hele dag in een straf tempo gereden hebben en de nacht in een eenvoudig bivak is doorgebracht, kan hij toch niet langer blijven zwijgen. Tot aan het middaguur draven zij de volgende dag nog door en dan beveelt hij zijn strijders om af te stijgen. Zij zijn het eerste doel nu genaderd: op enkele uren afstands ligt een blanke nederzetting aan de grote rivier. Die zal morgenochtend bij het nieuwe daglicht overvallen worden...

Nauwkeurig beschrijft het opperhoofd de ligging van het kamp en wijst ieder zijn taak aan. De jongsten moeten hier achterblijven om op de paarden te passen, de overigen zullen te voet verder gaan, zodra de vooruitgezonden verspieters terug zijn. En bij die laatste groep behoort ook... Grijze Wolf.

„Mijn zoon kent de nederzetting”, zegt Grote Arend glimlachend. „De Bleekgezichten hielden hem daar gevangen en vernederden hem. Daarom gaat hij mee om wraak te nemen. Zijn

plaats zal vooraan zijn, want hij kent de weg tussen deze wigwams. Doe uw plicht, mijn zoon!”

Dan gaat hij verder de rij langs, om ook de anderen hun instructies te geven. En hij merkt niets van de verwarring die zijn woorden bij Grijze Wolf teweeg brengen.

Dus 't is tóch waar! Wat hij gehoopt en gevreesd heeft, is nu wel heel dichtbij gekomen! Hij vermoedde het al door de richting die zij sinds gistermorgen gereden hebben en meende soms een bepaald punt te herkennen. Maar nu hij zekerheid heeft, duizelt 't hem toch even. Veel tijd om rustig na te denken is er echter niet, want zij moeten zich gereed maken voor de sluiptocht naar het kamp.

En als de spionnen terug zijn, die aan Grote Arend rapporteren dat alles veilig is en de Bleekgezichten geen kwaad vermoeden, gaat de troep op weg. Telkens splitst zich een groepje af, want 't is de bedoeling dat zij de nederzetting in een wijde boog zullen omsingelen. Vóórdat het donker is, moeten zij nu hun posities innemen, om dan tijdens de nacht verder op te dringen en het kamp tot op een boogschot afstand te naderen. Zodra het licht wordt, zullen zij dan op het afgesproken aanvalsein van Grote Arend allen tegelijk naar voren stormen. Niet eerder, maar ook niet later.

En gedachtig aan hun eed, zullen zij niets en niemand sparen....

Ook Grijze Wolf sluipt met een kleine patrouille door de bossen en dan... ja, dat is het! Vanaf een heuveltop kan hij in de verte het kamp zien liggen en meteen herkent hij alles: de omgeving, het bos aan de rusteloze rivier, de blokhutten in hun wanordelijke groepering. Ja, dat is het kamp van de gehate Bleekgezichten — en even doortrilt hem een wilde vreugde. Nu komt morgenochtend zijn kans om wraak te nemen voor alle vernederingen. Wraak op hen, die dachten een vrije Indiaan te kunnen trappen en slaan, uit te hongeren en gevangen te houden. Wraak, ha — en er brandt een ongekend vuur in zijn borst.

(Wordt vervolgd).

worpen door Zijn volk.

Straks klinkt hoog op tegen de tempelgewelven: „Kruis Hem, kruis Hem! Zijn bloed kome over ons en onze kinderen”.

Ongeveer veertig jaar later is er de vlammeende tempel. Het volk der Joden wordt verstrooid onder de volken.....

Nu is er weer een staat Israël. Na de wereldoorlog, waarin het Joodse volk voor een groot gedeelte omkwam door satanische haat, zocht het rust in het land der vadersen.

De Joodse traditie wordt weer hoog gehouden. In de nieuwe staat Israël loopt op de Sabbath geen enkele trein, ook geen autobus.

Het vliegveld Lydda is gesloten.

Sport en spel worden op Sabbath niet beoefend. De arbeid ligt volkomen stil. Bioscopen, schouwburgen en concertzalen houden hun deuren gesloten.

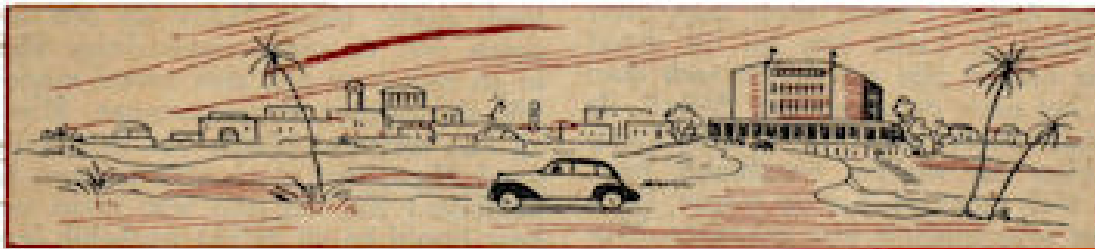
Is er bij deze Joden nog de Messias-verwachting? Zou de Oud-testamentische eredienst van de tempel weer worden hersteld?

Nee, — dat alles heeft voor dit volk afgedaan. Toch is men bezig de derde tempel te bouwen op een der hoogste heuvelen, onmiddellijk bij Jeruzalem. Echter niet een tempel om daarin God te dienen!

In de stichtingsacte staat het doel van deze tempel uitgedrukt: „Een tempel voor de natie op elk gebied van haar scheppingen, zowel geestelijk als stoffelijk en tevens een bewaarplaats voor de schatten der nationale wedergeboorte”.

Een tempel dus, waarin kunst, spel, tentoonstellingen en grote vergaderingen een plaats vinden. Een tempel waarin geen God, maar het menselijk kunnen wordt vereerd.

De derde tempel te Jeruzalem! Maar geen heimwee als in Ps. 84.



GRUZE WOLF

... vindt het goede spoor

DOOR WIM BROOS

KORTE INHOUD VAN HET VOORGAANDE
Kleine Wolf, de zoon van het Indianen opperhoofd Grote Arend, wil door een heldendaad een mooie naam verdienen. Op een jachtpartij met zijn vrienden, achtervolgt hij een grote beer die hij doodt. Door de mist verdwaalt hij op de prairie. Ten einde raad gaat hij naar de nederzetting der „Bleekgezichten” aan de rivier. Deze zien hem aan voor een spion en sluiten hem op in een blokhut. Het dochtertje van de Zendeling-dokter verzorgt hem in het geheim. In het voorjaar maakt hij plannen om te ontvluchten. Dit gelukt. Hij komt terug bij zijn stam. In de zomer mag hij mee op de krigstocht tegen de Blanken. In hem wordt de tweestrijd. Moet hij zijn eed houden, geen blanken te sparen of de belofte aan Mady om geen wraak te zullen nemen?

Maar maar tussen die blokhut-

ten daarginds staat er ook één, waarin zij woont, die altijd goed en vriendelijk voor 'm is geweest, die hem zelfs het leven heeft gered. Zij en haar vader. En als morgen de stormaanval begint, zal geen van z'n stamgenoten er aan denken hun leven te sparen. Voor hen zijn alle blanken gelijk en .. en misschien zal hij wel zelf tegenover haar komen te staan met z'n strijdbijl in de opgeheven hand....

Wraak aan de Bleekgezichten, ja ... en zijn belofte dan? De belofte aan

Mady om géén wraak te nemen op deze blanken?....

't Is een stille, maar harde strijd voor Grijze Wolf, als hij in de avond tussen de struiken ligt, gespannen spiedend naar elk onraad. Deze strijd is harder dan die tegen de zwarte beer, zwaarder dan welk ander gevecht ook. Want aan de ene kant is hij gebonden aan zijn eed aan de Medicijn-man, om geen enkele blanke het leven te sparen en anderzijds is er de belofte aan Mady. En nooit mag een Indiaan zijn woord breken. Hoe moet dat nu? Hoe kan hij bereiken, dat háár leven en dat van haar vader in elk geval gered wordt?....

Urenlang duurt deze innerlijke strijd — dan verlaat hij tegen middernacht zijn wachtpost en sluipt ongemerkt de rustig-slapende nederzetting binnen. Alles is nog precies als een half jaar geleden en zonder moeite vindt hij de blokhut waar Mady en haar vader moeten zijn. Gespannen luistert Grijze Wolf onder 't raam, maar alles blijft doodstil. 't Liefst zou hij nu direct naar binnen zijn gestapt en toch doet hij het niet: de vrees, dat Pollux, de hond, alarm slaat en 't hele kamp wakker zal maken, weerhoudt hem. En tóch moet hij 't er op wagen, daarvoor is-ie tenslotte hier gekomen. Misschien valt 't mee, want de hond kent



hem goed. Het raam staat een kiertje open en 't is voor de Indiaan een

koud kunstje om zo ongemerkt naar binnen te glippen. Dan loert hij bij 't spokig maanlicht rond. Ja, daar ligt zijn blank vriendinnetje, slapend natuurlijk, onbewust van het gevaar dat zo dreigend dichtbij is.

Voorzichtig raakt Grijze Wolf haar aan. „Vrees niet. Hier is hij, die eens Kleine Wolf heette”, fluistert hij dan zacht en Mady weet niet of zij waakt of droomt. Wat komt hij hier doen midden in de nacht? Maar met enkele woorden vertelt de Indiaan gejaagd, hoe groot het gevaar is. „Is mijn blanke zuster alleen? Waar is haar vader?”

„Naar 't fort”, fluistert Mady geschrokken. „Een plaats voor mij gaan zoeken. Over 'n paar dagen komt hij mij halen, dan ga ik voorgoed hier vandaan”.

„Duurt te lang”, mompelt Grijze Wolf, „over weinig uren begint de aanval. Snel! Sta op! Mijn blanke zuster moet vluchten!”

En zonder spreken grijpt hij wat losse aarde, wrijft Mady als een razende met de vieze rood-achtige klei in en zegt haar dan zich zoveel mogelijk als Indiaan te vermommen. Hier, zij kan wel wat kleren van hem krijgen! Maar snel, snel, elke minuut is kostbaar! Zo, nu nog wat veren op haar hoofd en zij gelijkt werkelijk iets op een Indiaan!

„Wat wil Kleine Wolf toch?” vraagt Mady telkens, maar dan schudt de echte Roodhuid bedroefd en ernstig het hoofd. „Vluchten”, zegt hij alleen. „Grijze Wolf zal zijn blanke zuster redden, omdat zij goed voor hem geweest is”.

„En zij dan?” Mady wijst op het andere bed, waar de Indiaanse huishoudster slaapt, die natuurlijk ook ontwaakt is. „Zij moet toch ook mee? We mogen haar toch niet alleen achterlaten?”

„Kan niet”, beslist Grijze Wolf kort. „Laat zij niet vrezen. Mijn broeders vechten niet tegen Indiaanse vrouwen, maar tegen de Bleekgezichten. Haar zal geen leed geschieden, maar mijn blanke zuster wel. Daarom moet zij vluchten. Waar is haar hond?”

„Dood”, zegt Mady verslagen. „Arme Pollux. Hij heeft vergiftigd vlees

gegeten in een berenval. Ook daarom wil vader mij hier niet langer alleen laten, hij waakte altijd zo goed over me. O, Kleine Wolf, wat moet ik nu beginnen?" En onwillekeurig barst het meisje in snikken uit.

„Stil!" snauwt de Indiaan verschrikt. „Geen gerucht maken! Neem eten mee. Zo. Volg nu Grijze Wolf, die proberen zal zijn blanke zuster te redden. Bid tot de Grote Geest der blanken, dat het lukt. Zelf zal Grijze Wolf de dood sterven, omdat hij zijn woord aan de Medicijn-man gebroken heeft. Wees dapper, wees een Indiaan, volg mijn spoor en spreek geen woord".

Dan sluipen er twee donkere gedaanten door de nederzetting en Mady kan 't haast niet geloven, dat dit werkelijkheid is. Droomt zij niet, is dit geen boze nachtmerrie? Zal zij straks met schrik ontwaken en dan weer inslapen? Nee, nee, 't is de angstige werkelijkheid: hier vlakbij liggen de bloeddorstige Indianen op wacht, straks stormen zij onder een vreselijk gehuil het kamp binnen en dan.... Hu, Mady rilt — en 't is niet van kou alleen. Maar zij zal misschien ontkomen, dank zij die kleine Indiaan, die zij als z'n schaduw volgt. Misschien. Maar als 't niet lukt.... Nee, daaraan nu niet denken. Moedig moet ze zijn en dapper. En... bovenal op God vertrouwen. Hij alleen kan haar uit deze nood redden, haar beschermen en veilig weer bij vader brengen. Dat weet Mady heel zeker — en daarom bidt zij God in een woordenloos gebed om uitkomst. Uitkomst voor haarzelf, maar ook voor Grijze Wolf.

Zonder gerucht bereiken zij nu de voorposten van de Indianen-strijders, die popelend van ongeduld liggen te wachten. Nu komt het moeilijke pas, weet Grijze Wolf. Als zijn stamgenoten Mady's vermomming bemerken, zijn ze allebei onherroepelijk verloren. De Indianen maken korte metten met verraders.... En Mady rilt van angst, nu zij het gevaar zo heel dichtbij weet. Eén onhandige beweging en ze zijn verraden. Maar toch klemt zij de tanden op elkaar. Nee, ze wil niet bang zijn, ze mag niet bang zijn. Zij

moet op God vertrouwen. En wie dat doet, is nooit bang....

Grijze Wolf weet precies, waar de wachtposten liggen. 't Is nu alleen maar de kunst, er ongemerkt doorheen te glipepen! Het blijft een waagstuk, want hij weet hoe zijn stamgenoten op hun hoede zijn en elk verdacht geluid direct onderkennen. Maar wie niet waagt, die niet wint. En.... het lukt!

Al klopt haar 't hart ook in de keel van angst — dank zij de lessen die Grijze Wolf haar deze winter in 't sluipen gegeven heeft, maakt Mady geen fouten. Bovendien helpen de vermomming en de duisternis een handje, zodat geen van de wachters enige argwaan heeft. Onopgemerkt breken zij dan ook door het cordon heen en nu.... lopen, lopen! Grijze Wolf als een hazewind voorop. Mady hijgende en blazende er achter aan. Eerst als hij de laatste strijders kilometers achter zich weet, doet de Indiaan 't wat kalmer aan. In 't Oosten begint het nu heel flauwtjes licht te worden en dan.... dan horen zij in de verte plotseling een ijselijk geschreeuw. Er knallen schoten, er klinken angstgehuil en overwinningskreten door de stilte.

„De aanval", mompelt Grijze Wolf en even flikkeren zijn donkere ogen. Dat hij daar nu niet bij mag zijn, om alle vernederingen bloedig te wreken. Dat hij nu als een verrader en een lafaard vluchten moet. Vluchten met een blank meisje....

Wat later zien zij grote grijze rookwolken opstijgen: het bewijs dat de aanval gelukt is en de overwinnaars alles in brand gestoken hebben.

„Mee, mee, snel", hijgt Grijze Wolf — en opnieuw begint de angstige tocht. Nauwelijks gunt hij die dag Mady tijd om wat uit te blazen en te eten — rusteloos jaagt hij haar voort, alsof hij bang is dat zijn stamgenoten hem op de hielen zitten. En pas tegen de avond, als zij samen bij het kleine kampvuur zitten, kan zij haar redder aan 't spreken krijgen.

„Waar gaan we heen? En waarom doe je dit? Het zal je toch je leven kosten, als Grote Arend en de anderen het merken?"

„Grijze Wolf weet dat de dood wacht”, zegt de kleine Indiaan rustig. „Wie de eed breekt, zal nooit de eeuwige jachtvelden bereiken. Grijze Wolf zal altijd de uitgestotene blijven en spoedig sterven van heimwee en verlangen naar z'n broeders. Het zij zo.... Maar eerst moet zijn blanke zuster in veiligheid wezen bij 't fort, de grote nederzetting der Bleekgezichten, waar haar vader is. Dan is zijn taak volbracht”.

„Maar waarom dan toch? Jij haát toch de blanken?”

„Ja. Maar niet mijn blanke zuster, die goed is geweest voor Kleine Wolf. Alle Indianen zijn goed voor hun weldoeners. Leert dat de Grote Geest der Bleekgezichten ook?”

„Ja zeker”, knikt Mady, maar beschaamd moet zij er aan denken, dat haar rasgenoten hun godsdienst zo weinig in praktijk brengen en nog heel wat kunnen leren van de door hen zo verachte Indianen.

Nog even blijven zij zo samen zacht wat zitten praten, dan gaat Mady in het rotshol slapen. Daar heeft Grijze Wolf een bed van mos en varens gemaakt, maar zelf blijft hij buiten bij de ingang waken over zijn beschermeling. Nóg is zijn taak niet afgelopen.....

Vol moed gaat 't de volgende ochtend weer vroeg verder, maar lang zo snel niet als de Indiaan wel wenst. Mady kan dat hoge tempo niet volhouden en 't gaat steeds langzamer, te meer omdat haar lompe rijlaarzen er niet op berekend zijn, zo lang door de wildernis te sjouwen. 's Avonds doen haar voeten dan ook ondraaglijk pijn en 't helpt niet of zij het de andere dag probeert op de zachte moezins van Grijze Wolf.



Nee, dat gaat helemaal moeilijk en deze derde dag vorderen zij bijna niet. Ook de honger begint hen nu te plagen; de meegenomen proviand is al lang op en noodgedwongen trekt de Indiaan tegen de avond het bos in om wat wild te bemachtigen en kruiden te zoeken. Het eerste lukt hem maar matig, doch geneeskrachtige planten vindt hij genoeg. En uit ervaring weet hij, dat die uitstekend helpen tegen stukgelopen voeten. Dan zal zijn vriendinnetje weer beter en sneller mee kunnen en als dan de blanke nederzetting bereikt is, heeft hij zijn taak gedaan, z'n plicht vervuld....

(Wordt vervolgd).

*Redactie en Uitgever wensen alle lezers
en lezeressen een gezegend 1951*

GRIJZE WOLF

...vindt het goede spoor.

DOOR WIM BROOS

KORTE INHOUD VAN HET VOORGAANDE

Kleine Wolf, de zoon van het Indianen opperhoofd Grote Arend, wil door een heldendaad een mooie naam verdienen. Op een jachtpartij met zijn vrienden, achtervolgt hij een grote beer die hij doodt. Door de mist verdwaalt hij op de prairie. Ten einde raad gaat hij naar de nedersetting der „Bleekgezichten” aan de rivier. Deze zien hem aan voor een spion en sluiten hem op in een blokkhut.

Het dochtertje van de Zending-dokter verzorgt hem in het geheim. In het voorjaar maakt hij plannen om te ontvluchten. Dit gelukt. Hij komt terug bij zijn stam. In de zomer mag hij mee op de krijgstocht tegen de Blanken. In hem woedt de tweestrijd. Moet hij zijn eed houden, geen blanken te sparen of de belofte aan Mady om geen wraak te zullen nemen?

Wat opgewekter bij dat vooruitzicht blijft Grijsze Wolf nog wat speuren naar wild en naar kruiden — totdat hij plots opgeschrikt wordt door een angstkreet. Wat is dat — hebben zijn stamgenoten hem nu tóch ingehaald en het meisje overvallen? De Indianen bedenkt zich geen ogenblik en rent, met het scherpe jachtmes stevig in zijn vuist geklemd, onbevreesd naar haar schuilplaats terug. 't Gaat met grote sprongen dwars door de wildernis van het bos — en dat wordt hem noodlottig. Want onverwacht struikelt hij over een uitstekende boomstronk en... plof, daar valt-ie languit op de grond. Instinctmatig strekt hij z'n armen uit... au! Nog juist raakt de punt van het mes zijn mond en Grijsze Wolf kan een kreet van pijn nauwelijks onderdrukken. Hij voelt hoe het bloed uit zijn lippen vloeit, maar wat doet dat er toe? Hoor, hoe het blanke meisje daarginds gilt, zij roept om hem, om hem! En z'n eigen pijn niet tellend, holt de jongen verder — zij is in nood en hij moet haar helpen!

Ja, Mady is inderdaad in nood: met schrik ziet de Indianen hoe een grote slang zich sissend omhoog heft, gereed voor een tweede aanval op zijn angstige prooi, die zich vergeefs gewoerd heeft... Maar zonder aarzelen grijpt de Indianen zijn vlijmscherpe tomahawk en dan... pats! Met één welgerichte slag van de bijl hakt hij het monster de kop af. Juist op tijd! Of niet?... Waarom kijkt Mady zo pijnljk naar haar arm?

„Toch gebeten?” vraagt Grijsze Wolf vol angst.

„Ja, 'k geloof het wel. Hier in m'n arm. Is het gevaarlijk?”

Gevaarlijk?... De Indianen zegt niets, maar de schrik verlamt hem bijna. Er is in heel Amerika immers geen vergiftiger dier dan deze gevreesde ratelslang. Nu is al z'n mocite vergeefs geweest, nu zal het meisje toch nog sterven, tenzij.... Tenzij....

„Waar is de wond? Mijn blanke zuster moet moedig zijn en geen pijn voelen”.

Verwonderd ziet Mady toe, hoe hij z'n jachtmes trekt — en even doortrilt haar een hevige pijn. Voorzichtig, maar vast heeft Grijsze Wolf het wondje verder opengesneden, zodat het bloed er uit siepert. Dan zet hij zijn, nog steeds bloedende lippen aan de wond, zuigt krachtig het lauwe bloed op en spuwt het meteen weer uit. Dat herhaalt hij enige keren — maar als Mady vermoed had, aan welk gevaar haar redder zich hiermee blootstelde, zou zij dat nooit toegestaan hebben.

„Zo, genoeg”, mompelt Grijsze Wolf, spuwt het laatste bloed secuur uit zijn mond en gaat dan de wond en Mady's



voeten verder verzorgen, alsof er niets gebeurd is.

„Nu vlug gaan slapen. Grijze Wolf zal waken. En bidt tot de Grote Geest der *klanken om uitkomst*”...

Als een trouwe hond blijft hij die nacht over zijn beschermelingen waken. Maar hij voelt het: 't zal zijn laatste nacht zijn. In z'n binnenste begint de pijn al te gloeien, fel kloppend jaagt zijn bloed als brandend door de polsen en langzaam nemen zijn krachten af. Grijze Wolf begrijpt het: 't giftige bloed is in het meswondje van zijn lip gedrongen en heeft zich vermengd met het zijne. En dat betekent onherroepelijk de dood — tegen dit slangengif in het bloed zijn geen kruiden gewassen... Maar wat doet het er toe: Als haar leven slechts gered wordt, is 't goed. Is alles goed...

Mady merkt 's morgens wel, dat haar vriend anders is dan gewoonlijk. Zijn gezicht is grauwer geworden, zijn gang moeilijker. En zijn oude opgewektheid blijkt verdwenen.

„Nee, niet eten. Geen tijd. Snel! Vóór



dat de zon gezakt is, moet mijn blanke zuster bij de Bleekgezichten zijn, anders..

Anders zal zij vannacht alléén zijn in deze wildernis en onherroepelijk téch omkomen. Doch met geen woord spreekt hij van zijn sombere voorgevoelens. En al brandt de pijn in zijn borst, al kan hij zich nauwelijks staande houden, er komt geen klacht over zijn saamgeperste lippen. Voort moeten zij, voort! En snel! Anders is het te laat....

En zo spouwen zij al vroeg samen verder, hongerig en moe en uitgeput. Hoe lang nog?....

VIII. HET EINDE VAN EEN HELD.

Mady's voeten zijn werkelijk wat opgeknaapt na de behandeling van gisteravond. Zij kan nu weer *zardig* meekomen en in 't begin schieten zij dan ook vlugger op dan gisteren. Maar nu is het Grijze Wolf die steeds moeilijker vooruitkomt en 's middags schuifelt hij nog maar voetje voor voetje naast zijn vriendinnetje voort.

Mady wil hem helpen, ondersteunen — maar trots slaat hij iedere hulp af. „'t Komt door de honger”, verklaart hij en tobt dan weer dapper verder, hoewel elke stap hem onduldbare pijn veroorzaakt. Maar een échte Indianen klaagt immers nooit? Zijn enige zorg is slechts, om háár nog bijtijds in veiligheid te brengen — de rest deert hem niet.

En met dat doel voor ogen verbijt hij alle pijn en ellende, houdt hij zich ondanks alles staande. Ook al is de verleiding zo heel, heel groot om aan de kant te gaan zitten, om te rusten en in te slapen. Maar hij wéét, dat 't een eeuwige slaap zal zijn en dat mag niet. Nog niet.

Komt er dan nooit een eind aan deze ellendige tocht? 't Kan nu toch onmogelijk meer lang duren, of zij moeten de nederzetting bereiken. Grijze Wolf is zeker van de juiste richting en volgens zijn berekeningen moet het fort nu dichtbij zijn. Maar 't duurt zo lang, zo eindeloos lang....

In de loop van de middag kan de dappere werkelijk niet verder. Zijn laatste reserves zijn nu opgebruikt en asgrauw strompelt hij nog wat voort. Zelfs de hulp van Mady weigert hij niet meer: zonder haar ondersteuning zou hij al lang neergevallen zijn. Maar na vier, vijf stappen staat hij telkens hijgend stil en kijkt verwilderd rond. Zijn ze er dan nooit? Zal dit het bittere, bittere einde zijn? Is dan alle moeite nog voor niets geweest en zullen zij samen omkomen in deze eenzaamheid? Samen — och, voor hem is 't niet erg, maar voor háár. Haar heeft hij willen redden en nu... nu is alles toch nog vergeefs....

Nee, nee, dáár, in de bocht van de rivier, wenkt een spits torentje. Is dat...?

„Ja, hoera!” schreeuwt Mady. „We zijn er. Nog even volhouden Grijze Wolf! Nu komt alles toch nog goed!”

„Ja, alles goed”, fluistert de Indianen dankbaar. „Alles goed. Grijze Wolf heeft zijn doel bereikt. Zijn blanke zuster is

gered en nu kan hij rustig sterven”.

„Sterven? Welnee, we zijn er zó. Daar is eten genoeg, dan ben je weer gauw opgeknapt en blijf je voortaan altijd bij ons”.

Maar Grijsje Wolf schudt zeer beslist van „nee”. Gelukkig maar, dat zij niets van de oorzaak van zijn plotselinge zwakte vermoedt! Dat troost hem nog iets — nooit mag zij weten dat hij haar leven eigenlijk twee keren gered heeft...

Dan sleept hij zich met inspanning van zijn allerlaatste krachten voort naar het wankende doel. Nog even, nog even! Hij wil het zelf zien, dat zij veilig is — dan is zijn taak volbracht. Dan mag het slangengif, dat z'n werk tóe goed gedaan slopen....

Als die twee zo met moeite de versterkte nederzetting naderen, merken zij vanuit de verte al, dat er iets bijzonders aan de hand is. Zij zien gewapende mannen op de wallen van het fort lopen en ...plotseling begint één van hen te schreeuwen. Hij wijst naar de twee „Indianen”, die langzaam langs het rivierweggetje strompelen, hij richt zijn geweer op hen....

Mady ziet het nog bijtijds. „Nee, nee, niet schieten”, roept zij in het Engels. „Wij zijn vrienden. Ik ben geen Indianen. Kijk maar!” En meteen rukt zij de veren van haar hoofd. „Help mannen, help, hij kan niet meer. Hij is ziek! Waar is m'n vader, dokter Jackson?”

Grote verbazing bij de ijlings toeschietende mannen. Is dat... is dat het dochtertje van de dokter? Hoe komt die nou hier en nog wel samen met die vreemde Indianenjongen?

Maar Mady heeft geen tijd voor nadere uitleg. Waar is haar vader? Ze moeten direct naar hem toe. Hij is toch nog niet vertrokken?

Nee, gelukkig niet. 't Was wel zijn plan gisteren, maar er gaan geruchten, dat de Indianen in opstand zijn gekomen en een blanke nederzetting overvallen hebben. Slechts één man is ontkomen en die heeft de onheilstijding gebracht. Elk ogenblik verwacht men de Indianen nu ook hier....

Ach, wat kunnen Mady al die verhalen schelen? Zij moet naar haar vader toe — zien de mannen dan niet, dat die Indianen op 't punt staan neer te vallen?

Nou, en wat zou dat dan nog? lachen de ruwe soldaten. 't Is immers maar een Indianen en hoe eerder die allemaal dood zijn, hoe beter.

Misschien is 't wel een spion, die de zaak hier komt verkennen, om straks met

zijn stamgenoten terug te komen om de hele boel uit te moorden, net als daarginds. Zullen zij hem maar direct gevangen nemen en desnoods ter plaatse neerschieten?....

Mady begint te gillen en plaatst zich snel vóór Grijsje Wolf, die op zijn benen staat te trillen. Maar niet van angst! Hij kan het gesprek niet volgen, doch begrijpt toch wel enigzins, waarover 't gaat. Het doet er immers allemaal niets meer toe? Zij is hier in veiligheid en dat is het voornaamste. Zijn dood staat tóch vast....

Het opstootje trekt de aandacht, er komen steeds meer mensen bij en dan.... dan ontdekt Mady een bekende figuur. „Vader, Vader!” gilt ze. „Hier zijn we. Kleine Wolf heeft me gered. Maar hij is ziek!”

Nóg ziet Grijsje Wolf hoe Mady haar vader in de armen vliegt — dan begint allen ineens te draaien, het wordt zwart voor zijn ogen en... Nee, hij kan zich niet meer overeind houden. En met een kleine kreet stort de dappere Indianen tegen de grond, een trotse, gelukkige glimlach om zijn lippen....

Is hij... is hij dood? Haastig knielen Mady en haar vader bij hem neer en de dokter legt zijn hand op het warme trouwe hart. Ja, het klopt nog, maar heel heel flauw. Lang zal hij 't niet meer maken....

Dan tilt hij het slappe lichaam in zijn sterke armen en draagt het naar zijn hut. En Mady moet kort, maar precies vertellen wat er allemaal gebeurd is. Dus gisteravond werd zij door een slang gebeten en heeft hij de wond uitgezogen? De dokter begrijpt het en snel grijpt hij een *injectienaald* uit zijn instrumententas. Veel hoop dat het nog baten zal, heeft hij niet, maar 't is te proberen — en haastig spuit hij de Indianen een sterk tegengif in. Misschien, misschien helpt het en is hij nog te redden....

(Wordt vervolgd).

Van mossel tot paarlemoer

De zoetwatermossel, die in tal van rivieren in de Verenigde Staten voorkomt, is een belangrijke rol gaan spelen in de Amerikaanse Nijverheid. Hij is daar de voornaamste leverancier van het paarlemoer, dat gebruikt wordt voor de vervaardiging van knopen, asbakjes en souvenirs.

GRIJZE WOLF

-- -- -- vindt het goede spoor.

DOOR WIM BROOS

KORTE INHOUD VAN HET VOORGAANDE

Kleine Wolf, de zoon van het Indianen opperhoofd Grote Arend, wil door een heldendaad een mooie naam verdienen. Op een jachtpartij met zijn vrienden, achtervolgt hij een grote beer die hij doodt. Door de mist verdwaalt hij op de prairie. Ten einde raad gaat hij naar de nederzetting der „Bleekgezichten" aan de rivier. Deze zien hem aan voor een spion en sluiten hem op in een blokkhut.

Het dochtertje van de Zending-dokter verzorgt hem in het geheim. In het voorjaar maakt hij plannen om te ontsnappen. Dit gelukt. Hij komt terug bij zijn stam. In de zomer mag hij mee op de krijgstocht tegen de Blanken. In hem woedt de tweestrijd. Moet hij zijn eed houden, geen blanken te sparen of de belofte aan Mady om geen waak te zullen nemen? Hij redt Mady en vlucht met haar naar het fort der Blanken. Op deze tocht wordt zij gebeten door een giftige slang. Grijze Wolf sulgt de wond uit met gewonde lippen. Bijna stervend bereikt hij met Mady het fort.

Langzaam verstrijken er enige uren. 't Gaat al donkeren en nog steeds zitten die twee naast het veldbed, waar op Grijze Wolf roerloos rust. Soms lijkt het alsof hij al dood is, maar dan voelt dokter Jackson aan het nauw merkbaar kloppende hart, dat er nog leven is. En zolang er leven is, is er hoop!

Fluisterend heeft Mady haar vader het angstige avontuur verteld. En nu pas begrijpt zij, waarom Grijze Wolf na gisteravond plotseling veranderd is. Wat een held, om zich zó vrijwillig te offeren! En nog wel voor een blanke, een meisje zelfs, dat bij de Indianen nauwelijks in tel is....

Op zijn beurt heeft vader haar verteld van zijn angst na het horen van de onheilstijding, dat het kamp overvallen was. Alleen die ene pelsjager had op 't nippertje kunnen vluchten, maar volgens hem zou verder niemand de aanval overleefd hebben....

Overtuigd, dat ook Mady omgekomen was, had hij vannacht al op weg willen gaan naar het verbrande kamp en alleen het gerucht, dat de woeste Indianen nu op weg waren naar deze nederzetting, had hem er van weerhouden. Maar aan de martelende onzekerheid moest een eind ko-

men, de brandende vraag: leeft zij nog of niet?, móest een antwoord hebben. Daarom was 't zijn plan geweest morgenochtend vroeg op pad te gaan, om haar te zoeken en — dood of levend — te vinden.

Nu is dat alles niet meer nodig. Nu is zijn meisje veilig en ongedeerd hier dicht bij hem. „God alleen zij dank, Mady", zegt hij zacht. „Hij heeft een Indiaan willen gebruiken om jou te redden en ook mij gelukkig te maken. Een Indiaan, één van die Roodhuiden, waarop wij, blanken, altijd zo laag neerzien. Als hij nu maar mag blijven leven"....

Mady knikt, maar zegt niets terug. Ze kan niets zeggen. Haar hart is te vol en telkens, als zij naar die onbewegelijke gestalte naast haar kijkt, dringen de tranen weer naar voren. Ja, als hij maar mag blijven leven... En ook in haar dankgebed smeekt zij God om hem te sparen, hem het leven, dat langzaam schijnt weg te vloeien, terug te geven....

Buiten rumoert het nog. In de stille nacht klinken telkens voetstappen, er wordt gepraat, soms ook geschoten... Dokter Jackson zegt, dat alles in staat van verdediging wordt gebracht, omdat 't niet onmogelijk is, dat de Indianen ook hier een aanval zullen wagen.

Mady schrikt op uit haar gepeins. Dus ook hier is zij nog niet veilig? Maar zij wil niet vluchten, zij laat Grijze Wolf niet alleen....

„Wees maar niet bang, kindje. Je bent hier veilig hoor. 't Bestaat niet, dat de Indianen deze versterkte nederzetting kunnen overheersen. Als zij tóch een aanval doen, is 't gekkenwerk. Het fort met zijn kanonnen beheerst alles, er is een sterke bezetting van geoefende soldaten en alle mannen van 't dorp zijn bewapend en op alles voorbereid. Zelfs al zijn er honderden

Indianen, dan maken zij met hun primitieve wapens toch niets klaar tegen de tientallen aan onze kant”.

Maar Mady is er toch niet gerust op. Zij heeft ook zulke verschrikkelijke dagen achter de rug en Grijze Wolf heeft haar zulke sterke verhalen verteld over de macht en de kracht van zijn stamgenoten, dat zij tilt bij de gedachte, dat deze een aanval zullen doen.

Enfin, zij moet het alles maar rustig overgeven. God heeft haar tot nu toe zo wonderlijk bewaard, dat Hij ook verder wel voor haar zorgen zal.

Driftig tikt een wekkertje de seconden weg. Uur na uur verglijdt en daar, op het bed, blijft alles stil. Soms beweegt de jonge Indiaan zich even, dan gaat er een lichte trilling door zijn lichaam of kramp er een pijnlijke trek over zijn gezicht. Dokter Jackson weet het wel: daarbinnen wordt een felle strijd gestreden tussen gif en tegengif. Wie zal het winnen, de dood of het leven?

't Is eigenlijk een wonder, dat zijn lichaam nog zó lang weerstand heeft kunnen bieden aan de verwoesterende werking van het slangengif: nu al meer dan vier en twintig uren. Dat kan al-



leen een ijzersterk gestel, een oergezond lichaam en... een onverzettelijke wilskracht. Of zou het een wonder van God zijn?...

Plotseling slaat de bewusteloze zijn ogen op. Verwonderd kijkt hij zoekend rond, angstig en verwilderd. Dan ziet hij bij het flauwe licht van de petroleumlamp de twee bekenden: zijn „blanke zuster” en haar vader. En meteen sluit hij de ogen weer, zijn gezicht ontspant zich: nu is alles goed.

Is het... is het nu afgelopen met hem? Nee, Goddank niet. Nog heel flauw blijft zijn adem gaan. En weer blijft 't lang stil. Totdat hij opnieuw bij kennis komt. Lang blijft zijn stille blik op Mady rusten en 't is alsof hij zich alles herinnert. En in een onverwachte helderheid van geest zegt hij duidelijk: „Grijze Wolf gaat nu naar de eeuwige jachtvelden. Hij heeft zijn eed aan de Medicijn-man gebroken en dit is zijn straf. Maar hij heeft zijn blanke zuster, die goed voor hem was, van de dood gered. Nu zal hij de Grote Geest ontmoeten en.... en...” Plotseling stokt zijn stem en komt er angst in zijn ogen, die zo rustig stonden.

„Wat zal de Grote Geest zeggen? Ga weg, verrader, ga weg” verstaan die twee bij zijn bed. „O, wat wordt het donker. Donker....”

Hij wil overeind rijzen, maar valt machteloos weer neer. Dan fluistert hij in een dodelijke angst: „Bidt voor Grijze Wolf tot de Grote Geest der Bleekgezichten. Bidt voor....”

Weer valt er een beklemmende stilte in de kleine kamer. Nu strijdt Grijze Wolf zijn laatste wanhopige strijd. De strijd om het Licht. En hier staat de dokter machteloos, hier kan Mady hem niet helpen.

Is het heus? Kunnen zij hem werkelijk niet bijstaan in dit donker ogenblik? Ja, dat kan wel. Hebben zij dan niet hun geloof, hun gebed? En is God niet machtig om deze zoekende Indiaan in genade aan te nemen? Volgens zijn geloof zal hij altijd in 't donker blijven, omdat hij niet in een eervolle strijd als een held gevallen is;

omdat hij een verrader is geweest door een blanke te helpen. De „eeuwige jachtvelden” zijn immers alleen voor de dappere krijgers? . . . Maar Christus heeft het anders geleerd, heel anders.

Mady ziet zijn angst om de Grote Geest der Indianen te ontmoeten. Die zal hem verstoten, maar . . . God niet. Dan pakt zij z'n hand en brengt haar mond dicht bij zijn oor.

„Luister, Grijze Wolf, luister goed”, zegt zij langzaam en duidelijk. „Vader en ik hebben je toch verteld van de Here Jezus, die uit de hemel is gekomen, om de mensen die in Hem geloven, voor eeuwig gelukkig te maken? Hij kwam ook voor de Indianen op aarde, ook voor Grijze Wolf. Je moet niet bang zijn voor Hem. Hij offerde Zijn leven voor de mensen, zoals jij je leven hebt gegeven voor mij. Geloof nu in Hem, dan zal het licht worden, voor eeuwig licht. Later, als . . . als vader en ik ook dood zijn, zullen wij elkaar weer in de hemel bij Hem ontmoeten en dan zullen wij voor altijd gelukkig zijn” . . .

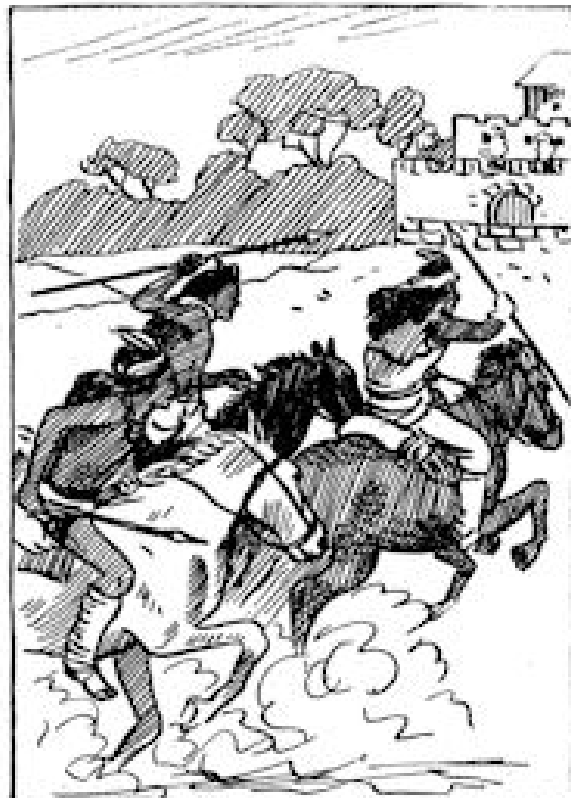
Zij kan niet verder, de tranen verstikken haar stem. Maar 't is of het licht wordt bij Grijze Wolf. Zijn trekken ontspannen zich en er komt weer rust in zijn starende ogen.

„Ook voor Grijze Wolf, ook voor Grijze Wolf”, stamelt hij, nauwelijks hoorbaar. En vast knijpt hij Mady's hand, alsof dit hem helpt in deze harde strijd. Dan ineens, klaar en helder: „Licht!”. Meer niet. Maar hij sluit zijn ogen en er glijdt een brede, gelukkige glimlach om zijn mond . . .

Even heeft Mady nog hoop, dat hij ingeslapen is en straks weer wakker zal worden. Maar vader zegt, dat hij hier op aarde nooit meer zal ontwaken — en dan maakt zij langzaam haar hand los uit zijn verstijvende vingers . . . Zij weet nu: Grijze Wolf heeft zijn laatste strijd gestreden. En hij heeft overwonnen.

Als weinige uren later het krijgsgewul van zijn stamgenoten zich vermengt met het donderen der kanonnen en het knetteren der geweren,

is het of hij vredig ingeslapen is. Hij hoort niets meer van het rumoer en weet niet, dat Grote Arend en zijn mannen vergeefs stormlopen; dat de dappere Indianen als rijpe halmen worden weggemaaid door de snelle kogels. Overmoedig geworden door hun eerste succes hebben zij deze aanval te onvoorbereid en te haastig uitgevoerd — en dat is hen noodlottig. De verdedigers zijn op alles voorbe-



—
reid en met bebloede koppen moeten zij, na zware gevechten, afdeinzen.

't Is hard voor Grote Arend. Hard en bitter om te moeten retireren voor de Bleekgezichten.

Vele getrouwen moet hij achterlaten op het slagveld, maar hij weet niet, dat zo heel dichtbij één van zijn liefste krijgers ligt, slapend. Voor eeuwig slapend. Pas jaren later zal hij dit te weten komen.

(Slot volgt).



GRIJZE WOLF

--- vindt het goede spoor.

DOOR WIM BROOS

KORTE INHOUD VAN HET VOORGAANDE

Kleine Wolf, de zoon van het Indianen opperhoofd Grote Arend, wil door een heldendaad een mooie naam verdienen. Op een jachtpartij met zijn vrienden, achtervolgt hij een grote beer die hij doodt. Door de mist verdwaalt hij op de prairie. Ten einde raad gaat hij naar de nederzetting der „Bleekgezichten“ aan de rivier. Deze zien hem aan voor een spion en sluiten hem op in een blokkhut.

Het dochtertje van de Zending-dokter verzorgt hem in het geblim. In het voorjaar maakt hij plannen om te ontvluchten. Dit gelukt. Hij komt terug bij zijn stam. In de zomer mag hij mee op de krigstocht tegen de Blanken. In hem woedt de tweestrijd. Moet hij zijn eed houden, geen blanken te sparen of de belofte aan Mady om geen wraak te zullen nemen? Hij raadt Mady en vlucht met haar naar het fort der Blanken. Op deze tocht wordt zij gebeten door een giftige slang. Grijze Wolf guilt de wond uit met gewonde lippen. Bijna stervend bereikt hij met Mady het fort.

IX. VERZOEND!

't Is jaren, jaren later. Veel is er in deze tijd veranderd in de wereld — ook in de verhouding tussen Roodhuiden en Blanken. Grote Arend heeft uiteindelijk ingezien, dat verder verzet tegen de overmachtige Bleekgezichten vergeefs en nutteloos is. Daarom heeft hij de vredespijp met hen gerookt en genoeg genomen met een kleiner afgebakend gebied, dat zijn stam als vrij jachtterrein is gegarandeerd. Nu drijft hij handel met de blanken en, al is er wel eens wrijving, tot een openlijke strijd komt het toch niet meer.

Maar er is nóg iets veranderd. Want de stam der Zwartvoeten wordt nu niet alleen bezocht door begerige goudzoekers en pelsjagers, die altijd weer proberen rijk te worden van de Indianen, maar ook door een man en een jonge vrouw, een vader en zijn dochter. En zij komen met een ander doel: niet om zich ten koste van de Indianen te verrijken, doch juist om hen iets te geven. Zij willen die onwetenden gelukkig maken met wat zij zelf bezitten: hun geloof en hun kennis.

Jarenlang lijkt het echter, alsof dokter Jackson op rotsen ploegt: hij ziet geen enkel resultaat op zijn werk onder de Zwartvoeten. Al kort na hun

nederlaag heeft hij het gewaagd om Grote Arend op te zoeken: de vader moest immers weten wat er met zijn zoon gebeurd was en hoe zijn einde is geweest....

Erg vriendelijk was de ontvangst niet, maar de opstandige Indianen waren toch ridderlijk genoeg om de ongewapende blanke ongedeedd voor hun opperhoofd te brengen. En lang heeft dokter Jackson toen met Grote Arend over Grijze Wolf gesproken. Stil luisterde de Indiaan toe en toonde eerst goedkeuring noch afkeuring over het gedrag van zijn zoon; maar toen hij alles, alles wist, veranderde zijn houding. Nu weet hij het dus: zijn zoon, op wie hij al z'n hoop gebouwd had en die zoveel beloofde voor de toekomst, is een verrader! Een gemene verrader, een ontrouwe Indiaan die gemene zaak gemaakt had met de blanken!

„Grijze Wolf heeft zijn verdiende loon”, zegt de vader smartelijk. „De Grote Geest heeft hem gestraft voor zijn afvalligheid en nooit zal hij de eeuwige jachtvelden betreden. Vanaf heden kent Grote Arend zijn zoon niet meer....”

En 't is vergeefs, dat dokter Jackson probeert hem tot andere gedachten te brengen. Wat Grijze Wolf gedaan heeft, was toch een edele daad; hij heeft immers een ander, aan wie hij het leven dankte, van de dood gered? Is zelfopoffering dan niet één der grootste deugden van een Indiaan? En hij is niet in duisternis gestorven: zijn laatste woord was „Licht!” Nu is hij in de eeuwige heerlijkheid, dat weet dokter Jackson heel, heel zeker.

Grote Arend laat zich echter niet overtuigen. Grijze Wolf is en blijft voor hem een verrader, die hij niet meer als zijn zoon en als Indiaan erkent. Voor de gehele stamvergadering zal hij hem plechtig afwerpen en ver-

bieden ooit nog de naam van Grijze Wolf te noemen. Voor goed zal zijn zoon een vreemde voor hem zijn....

Zo is dit eerste contact met de Zwartvoet-Indianen weinig hoopvol geweest voor de zendeling-arts.

Maar hij geeft de moed niet op en onversaagd zet hij zijn werk voort: het Evangelie te brengen en de lijdenden te helpen. Hij kijkt niet naar ras of huidskleur, want voor God zijn alle mensen gelijk, of zij nu blank of rood of zwart zijn. En daarom laat hij ook de stam van Grote Arend niet los, al verzekert het opperhoofd hem telkens weer, dat zijn bezoeken overbodig en nutteloos zijn.

Later komt de groot geworden Mady hem assisteren bij zijn moeilijk zendingswerk en dan trekken zij er samen te paard op uit. Dikwijls be-



zoeken zij ook de Zwartvoeten en langzaam, heel langzaam weten zij hun vertrouwen te winnen. De oude Medicijnman verzet zich heftig, maar ondanks alle verweer neemt de invloed van dokter en miss Jackson onweerstaanbaar toe. Hoe kan het ook anders? Hebben ooit twee mensen zich zo volkomen weggeschonken aan volslagen vreemden, hebben de Indianen ooit zulke onbaatzuchtige weldoeners gezien? Zij verplegen en genezen hun zieken, zij leren de kinde-

ren lezen en schrijven en vertellen aan ouden en jongen van de Grote Geest der blanken, die uit liefde tot Zijn schepselen op aarde is gekomen. En 't is vooral de jonge miss, die de herten der Indianen weet te veroveren. Niemand weet haar eigenlijke naam, maar tenslotte staat zij bij iedereen bekend als „de witte Engel” — een naam, die vol liefde en eerbied wordt uitgesproken. En wee degene, die „de witte Engel” een haar zou durven krenken!

Toch duurt het lang, voordat het zaad, dat zij in zware, moeitevolle arbeid zaaiden, vrucht gaat dragen. Dan is Grote Arend een oude, grijze man geworden. Niet meer het stugge, weerstrevende Indianen-opperhoofd, de vechtjas in hart en nieren, maar een wijs en bedachtzaam leider, die zijn volk voorgaat op de nieuwe wegen. En 't is niet dan na zware innerlijke strijd, dat hij aan de saamgeroepen Zwartvoeten plechtig verklaart, met de oude godsdienst te zullen breken. Voortaan zullen hij en zijn gezin de God dienen van „de witte Engel”... Zijn besluit staat vast en het is na rijp beraad uit volle overtuiging genomen. Willen de mannen nu een nieuw opperhoofd kiezen — goed, hij zal zich vrijwillig terugtrekken.

Zo ver komt het echter niet, want ieder weet wel, dat zij geen beter stamhoofd kunnen hebben dan Grote Arend, die niet te evenaren is in wijsheid en inzicht. Waarom zouden zij dus een ander opperhoofd kiezen? Maar wat vooral de doorslag geeft: meerdere Zwartvoeten hellen over naar de nieuwe godsdienst, doch durven alleen niet, omdat hun leider niet voorging. Nu kunnen zij zich echter ook vrij uitspreken....

Zo gebeurt het wonderlijke, dat zendeling Jackson korte tijd later een heel groepje Indianen met hun vrouwen en kinderen in naam van de Drieenige God mag dopen. Wat een zegen! En diepe, diepe blijdschap is er in het hart van „de witte Engel”, als zij — naast Grote Arend gezeten — de plechtigheid mag meemaken. Slechts één ontbreekt er in het voorname Indianengezin: Grijze Wolf

— en dat tempert haar vreugde een beetje. Als hij dit eens had mogen beleven !.....

Grote Arend doet geen half werk. Dat heeft hij nooit gedaan en zal het dus ook als Christen niet doen. Hij weet het : een ware Christen mag geen haat koesteren en.... diep in zijn hart leeft nog altijd iets van haat tegen zijn afgezworen zoon. Niet meer zo fel als in 't begin — met de jaren is zijn wrok jegens de „verrader” wel wat afgesleten, maar toch altijd bleef Grijsze Wolf de verafschuwde, de uitgestotene.

Uren... ja, dagenlang heeft Grote Arend over deze voor hem zo gewichtige zaak met „de witte Engel” gesproken. En eindelijk, eindelijk gaat hij het ook anders zien. Dan ontdekt hij Gods wonderbare leiding in het leven der mensen. Want als Hij Grijsze Wolf niet gebruikt had om het meisje te redden, zou zij nooit de weldoenster der Indianen zijn geworden. Wellicht zou hij, Grote Arend, dan ook nimmer verlost zijn geworden van het doodarme heidendom, had hij misschien nooit deze nieuwe rijkdom, dit grote geluk gevonden..... En was Grijsze Wolf niet in hetzelfde geloof gestorven, als nu zijn vader verworven heeft?

Daarom hakt Grote Arend de knoop radicaal door. Hij mag en kan als Christen geen haat meer hebben tegen zijn zoon en — al is het een zware gang voor de trotse Indiaan — hij zal zich, over 't graf heen, nog met hem verzoenen.

Samen met zijn vrouw maakt hij de lange reis naar de nederzetting, waar hij eens de nederlaag moest lijden. In de loop der jaren is het dorpje uitgegroeid tot 'n stad en Grote Arend voelt zich wat onwennig tussen deze stenen straten. Maar nog altijd is het 't centrum der zendingsactie van dokter Jackson.

Door hem en zijn dochter worden zij gastvrij ontvangen en dan gaan zij op een lichte lentemorgen met z'n vieren naar het kleine kerkhof, dat al lang niet meer gebruikt wordt. Alles



is er oud en vervallen en verwaarloosd, maar er is één graf dat zorgvuldig onderhouden wordt. Nooit heeft het onkruid kans het te overwoekeren, nooit is het zonder verse bloemen. Dat is het smalle graf van een kleine Indianenjongen, die niet vergeten wordt.

Nu staan daar zijn oude vader en moeder voor 't eerst bij zijn laatste rustplaats en met ontroering lezen zij het opschrift in het Indiaans en het Engels op het eenvoudige houten kruis : „Hier rust Grijsze Wolf, de dappere Indiaan, die zijn leven offerde om een blanke te redden”.

Grote Arend heeft in zijn lange leven nog niet vaak geschreid. Misschien wel nooit. Maar nu kan hij zijn tranen niet weerhouden en hij schaamt er zich niet voor. Dan maakt de oude Indiaan een zegend gebaar boven het kruis en zegt plechtig : „Mijn zoon ruste in vrede. Wat hij gedaan heeft, was goed. Grote Arend is trots op zijn dappere daad en erkent hem als zijn grote zoon. Tot weerziens hierboven, Grijsze Wolf”...

Zó is het goed. En stil als zij gekomen zijn, verlaten zij dat kleine graf, waarop een vroege voorjaarszon gouden lichtplekjes tovert. Als een belofte.

(Einde.)